

نام و نام خانوادگی:

نام آزمون:

تاریخ برگزاری: ۱۴۰۱/۱۰/۱۰

مدت زمان آزمون: -

نام برگزار کننده

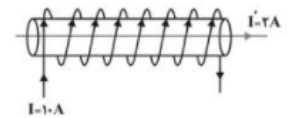
متوسط

درصد پاسخگویی ۲۴%

قلمچی ۱۳۹۹

۱

مطابق شکل زیر، روی محور سیملوله‌ای به طول 20 cm که حامل جریان 10 A بوده و تعداد حلقه‌های آن 200 است، سیم راستی حامل جریان 2 A در راستای محور سیملوله قرار دارد. نیروی وارد بر قسمتی از سیم که درون سیملوله قرار دارد، چند نیوتون است؟
 $(\mu_0 = 4\pi \times 10^{-7} \frac{T.m}{A} \text{ و } \pi \approx 3)$

۱) صفر

۲) 48×10^{-4}

۳) 24×10^{-3}

۴) 12×10^{-4}

متوسط

درصد پاسخگویی ۳۲%

قلمچی ۱۳۹۹

۲

انرژی ذخیره شده در یک القاگر به ضریب القاوری 40 هانری که از آن جریان 20 A عبور می‌کند، چند ثانیه می‌تواند یک لامپ با توان مصرفی 50 W را روشن نگه دارد؟

۱) 32

۲) 160

۳) 640

۴) 320

متوسط

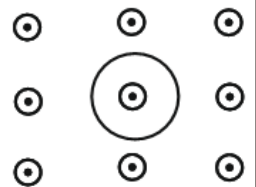
درصد پاسخگویی ۲۱%

قلمچی ۱۳۹۹

گزینه های دالم دار ۳

۳

مطابق شکل زیر یک حلقه رسانا درون میدان مغناطیسی یکنواخت برون‌سوی \vec{B} قرار گرفته است. اگر میدان مغناطیسی به صورت بیروسته و یکنواخت تغییر کرده و به مقدار $-\vec{B}$ برسد، جهت جریان القایی در حلقه رسانا چگونه خواهد بود؟

۱) ابتدا ساعتگرد و سپس پادساعتگرد

۲) ابتدا پادساعتگرد و سپس ساعتگرد

۳) همواره ساعتگرد

۴) همواره پادساعتگرد

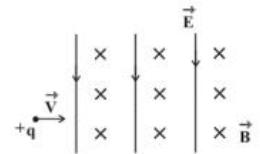
بردار میدان مغناطیسی یکنواختی در SI به صورت $\vec{B} = 6\vec{i} - 8\vec{j}$ می باشد. اگر مساحت حلقه ای را که سطح آن عمود بر محور x است، از 400cm^2 به 300cm^2 تغییر دهیم، بزرگی شار مغناطیسی عبوری از حلقه، چه تغییری می کند؟

- (۱) ۰/۰۸ وبر کاهش می یابد.
 (۲) ۰/۰۶ وبر افزایش می یابد.
 (۳) ۰/۰۸ وبر افزایش می یابد.
 (۴) ۰/۰۶ وبر کاهش می یابد.

یک موج الکترومغناطیسی در جهت (-z) در حال انتشار است. در کدام گزینه، جهت میدان الکتریکی (\vec{E}) و میدان مغناطیسی (\vec{B}) در یک لحظه معین، می تواند مربوط به این موج باشد؟

- (۱) $\vec{B} = -\vec{i} - \vec{j}$, $\vec{E} = +\vec{i} + \vec{j}$
 (۲) $\vec{B} = -\vec{i} - \vec{j}$, $\vec{E} = +\vec{i} - \vec{j}$
 (۳) $\vec{B} = -\vec{i} + \vec{j}$, $\vec{E} = +\vec{i} + \vec{j}$
 (۴) $\vec{B} = +\vec{i} + \vec{j}$, $\vec{E} = +\vec{i} - \vec{j}$

میدان های مغناطیسی و الکتریکی یکنواخت $B = 0.5\text{mT}$ و $E = 2000\frac{\text{N}}{\text{C}}$ در فضا برقرار است. اگر ذره بارداری با بار مثبت q را مطابق شکل زیر در راستای غرب به شرق پرتاب کنیم تا ذره بدون تغییر جهت به طور یکنواخت به حرکت خود ادامه دهد، تندی پرتاب ذره (v) چند متر بر ثانیه خواهد بود؟ (از وزن ذره صرف نظر شود.)

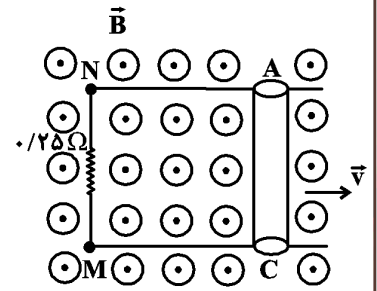

- (۱) 10^6
 (۲) 2×10^6
 (۳) 4×10^5
 (۴) 4×10^6

خط های میدان مغناطیسی یکنواختی به بزرگی $B = 5 \times 10^{-5}\text{T}$ بر سطح پیچه ای به مساحت 30 سانتی متر مربع، که شامل 1000 دور حلقه است، عمود می باشد. اگر در مدت 0.2% ثانیه پیچه طوری حول یکی از قطرهای خود بچرخد که سطح آن موازی خط های میدان مغناطیسی یکنواخت قرار بگیرد، اندازه نیروی محرکه متوسط القایی ایجاد شده در پیچه طی این مدت چند ولت است؟

- (۱) 1.5×10^{-2}
 (۲) 1.5×10^{-3}
 (۳) 75
 (۴) 15

مطابق شکل زیر، میله فلزی AC به طول یک متر در میدان مغناطیسی یکنواخت برون‌سویی به بزرگی $B = 0.5 \text{ T}$ با سرعت ثابت $4 \frac{m}{s}$ بر روی یک قاب فلزی به سمت راست کشیده می‌شود. جهت و اندازه جریان القایی در قاب فلزی بر حسب آمپر کدام است؟ (مقاومت الکتریکی میله AC ناچیز است.)

(۱) از M به N ، 8

(۲) از N به M ، 8

(۳) از M به N ، $\frac{1}{8}$

(۴) از N به M ، $\frac{1}{8}$

کدام یک از موارد زیر در مواد فرومغناطیس و پارامغناطیس مشترک است؟

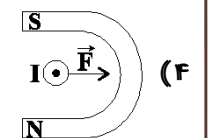
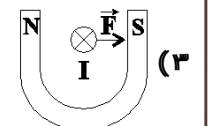
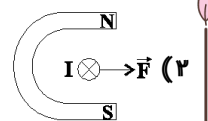
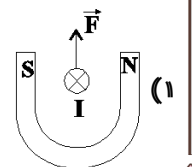
(۱) داشتن دو قطبی‌های مغناطیسی

(۲) داشتن حوزه‌های مغناطیسی

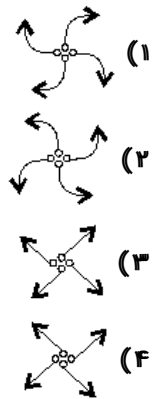
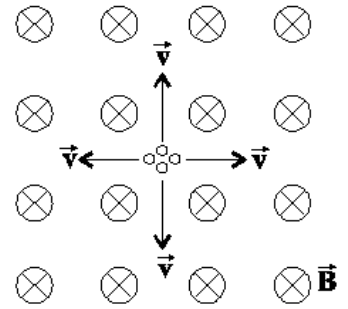
(۳) آهنربا شدن تحت تأثیر میدان خارجی با هر شدت دلخواه

(۴) همه موارد فوق

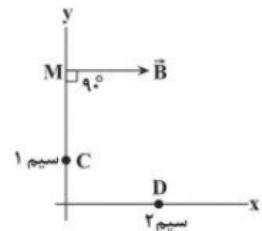
کدام گزینه جهت نیروی وارد بر سیم حامل شدت جریان I را درست نشان می‌دهد؟ (راستای سیم مستقیم و عمود بر صفحه کاغذ است.)

در یک میدان مغناطیسی درون‌سوی یک ذره با بار منفی در اثر یک انفجار به چهار قسمت تقسیم می‌شود. کدام گزینه مسیر حرکت ذرات را به درستی نشان می‌دهد؟

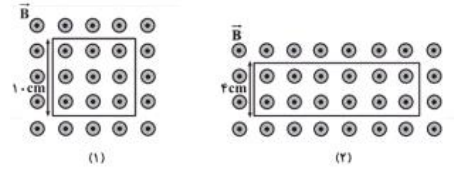

مطابق شکل مقابل، دو سیم رسانای حامل جریان عمود بر صفحه xOy واقع‌اند و محل برخورد سیم (۱) و سیم (۲) با صفحه xOy به ترتیب نقاط C و D است. اگر میدان مغناطیسی ناشی از سیم (۱) در نقطه M مطابق بردار \vec{B} باشد و نیرویی که دو سیم به یکدیگر وارد می‌کنند از نوع جاذبه باشد، جهت بردار میدان مغناطیسی حاصل از سیم (۲) در نقطه M مطابق کدام گزینه است؟

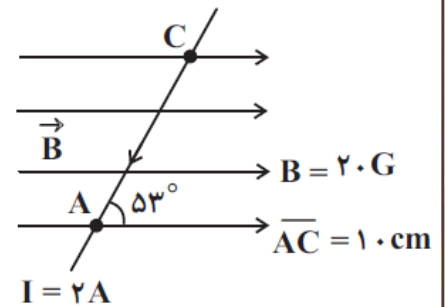
- ✓ (۱)
- ✓ (۲)
- ✓ (۳)
- ✓ (۴)

مطابق شکل (۱)، سطح قابی مربع شکل بر خطهای میدان مغناطیسی یکنواختی عمود است. اگر بدون تغییر در زاویه قاب با میدان و طول سیمی که قاب از آن ساخته شده، آن را مطابق شکل (۲) طوری تغییر دهیم که به مستطیل تبدیل شود، شار عبوری از آن چگونه تغییر می‌کند؟

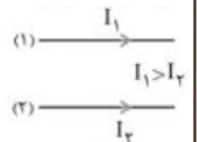
- (۱) ۶۴ درصد افزایش می‌یابد.
 (۲) ۶۴ درصد کاهش می‌یابد.
 (۳) ۳۶ درصد افزایش می‌یابد.
 (۴) ۳۶ درصد کاهش می‌یابد.

در شکل زیر اندازه نیروی مغناطیسی وارد بر طول AC از سیم مستقیم و حامل جریان $I = 2\text{ A}$ که در میدان مغناطیسی یکنواخت \vec{B} قرار دارد، چند نیوتون و در کدام جهت است؟ ($\cos 37^\circ = 0.8$)

- (۱) $3/2 \times 10^{-4}$ ، درون سو
 (۲) $2/4 \times 10^{-4}$ ، درون سو
 (۳) $3/2 \times 10^{-4}$ ، برون سو
 (۴) $2/4 \times 10^{-4}$ ، برون سو

در شکل زیر، دو سیم راست و بلند (۱) و (۲)، موازی هم در صفحه کاغذی قرار دارند و بر هم نیروی مغناطیسی وارد می‌کنند. اگر نیروی وارد بر هر متر از سیم (۱)، \vec{F}_1 و نیروی وارد بر هر متر از سیم (۲)، \vec{F}_2 باشد، \vec{F}_2 به ترتیب از راست به چپ در چه جهتی هستند و اندازه‌های آن‌ها چگونه است؟

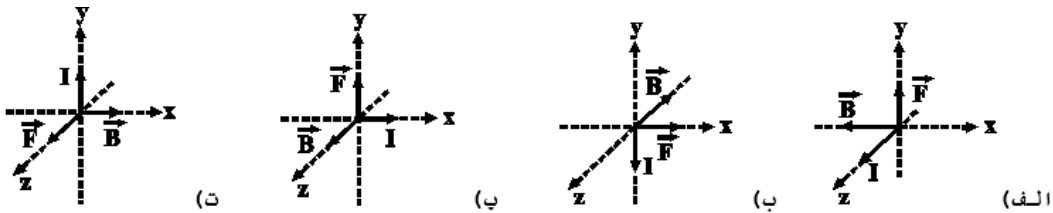

- (۱) $F_1 = F_2$ ، \uparrow ، \downarrow
 (۲) $F_1 = F_2$ ، \downarrow ، \uparrow
 (۳) $F_1 > F_2$ ، \uparrow ، \downarrow
 (۴) $F_1 < F_2$ ، \downarrow ، \uparrow

حلقه رسانایی به مساحت A در یک میدان مغناطیسی یکنواخت طوری قرار گرفته که سطح حلقه با خطوط میدان زاویه 60° می‌سازد. اگر این زاویه را 15° کاهش دهیم، بزرگی میدان مغناطیسی یکنواخت باید چند برابر شود تا شار مغناطیسی عبوری از این حلقه تغییری نکند؟

- (۱) $\frac{\sqrt{2}}{2}$
 (۲) $\sqrt{\frac{2}{3}}$
 (۳) $\sqrt{\frac{3}{2}}$
 (۴) $\sqrt{2}$

چه تعداد از شکل‌های زیر، جهت نیروی مغناطیسی \vec{F} وارد بر سیم حامل جریان I در میدان مغناطیسی یکنواخت \vec{B} را درست نشان می‌دهد؟

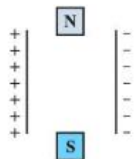

- (۱) ۱
 (۲) ۲
 (۳) ۳
 (۴) ۴

الکترونی به جرم m با سرعت اولیه \vec{v} در راستای افقی از شمال به سمت جنوب پرتاب می‌شود. میدان مغناطیسی \vec{B} در چه راستا و جهتی باشد تا جهت و راستای حرکت الکترون تغییر نکند؟

- (۱) قائم به سمت بالا
 (۲) افقی در جهت شرق
 (۳) قائم به سمت پایین
 (۴) افقی در جهت غرب

در شکل روبه‌رو، الکترونی عمود بر صفحه کاغذ و به صورت درون‌سو وارد فضای دو میدان الکتریکی و مغناطیسی می‌شود. الکترون به کدام طرف منحرف می‌شود؟ (از نیروی وزن وارد بر الکترون صرف‌نظر شود.)

- (۱) به طرف راست منحرف می‌شود.
 (۲) به طرف چپ منحرف می‌شود.
 (۳) بدون انحراف به حرکت خود ادامه می‌دهد.
 (۴) هر سه حالت ممکن است.

اگر پرتوی نوری در امتداد قائم از بالا به پایین بتابد، در لحظه‌ای که جهت میدان الکتریکی سازنده پرتوی نور در نقطه‌ای به سمت شرق است، جهت میدان مغناطیسی سازنده پرتوی نور به کدام سمت خواهد بود؟

- (۱) شمال
(۲) جنوب
(۳) بالا
(۴) غرب

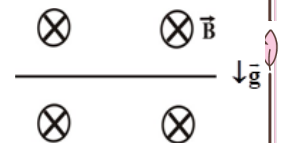
سطح پیچه مسطحی با ۵۰۰ حلقه که مساحت هر یک از حلقه‌های آن 200cm^2 است، عمود بر خط‌های میدان مغناطیسی یکنواختی به بزرگی 0.4T قرار دارد. اندازه میدان با آهنگ ثابتی تغییر کرده و به 0.15T در همان جهت می‌رسد. اگر مقاومت پیچه 10Ω باشد، طی این مدت چند کولن بار در پیچه شارش شده است؟

- (۱) 0.55
(۲) $5/5$
(۳) 0.25
(۴) $2/5$

ذره‌ای به جرم $2 \times 10^{-8}\text{kg}$ دارای بار $3\mu\text{C}$ در میدان مغناطیسی یکنواختی به بزرگی 5T وارد می‌شود. اگر راستای حرکت ذره، عمود بر راستای خط‌های میدان مغناطیسی باشد، بزرگی نیروی مغناطیسی وارد بر ذره 6×10^{-5} نیوتون می‌شود. انرژی جنبشی ذره در لحظه ورود به میدان چند میکروژول است؟

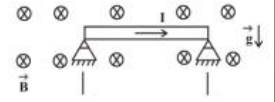
- (۱) صفر
(۲) 0.06
(۳) 0.16
(۴) 16

مطابق شکل زیر، سیمی افقی به طول 10cm و جرم 5g ، در یک میدان مغناطیسی یکنواخت که اندازه آن 0.2T ، عمود بر صفحه کاغذ و درون سو است، قرار دارد. چه جریانی برحسب آمپر و در چه جهتی از سیم عبور کند تا سیم به صورت افقی ساکن بماند؟ ($g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}}$)

- (۱) 10 ، از چپ به راست
(۲) 10 ، از راست به چپ
(۳) $2/5$ ، از چپ به راست
(۴) $2/5$ ، از راست به چپ

سیم به طول 1 m و جرم 50 g در میدان مغناطیسی یکنواخت و درون سویی مطابق شکل در حالت تعادل قرار گرفته است. اگر اندازه میدان مغناطیسی 10^3 G و جریان عبوری از سیم 3 A باشد، عددی که هر ترازو نشان می‌دهد بر حسب نیوتون کدام است؟ (ترازو مشابه و جهت جریان در سیم به سمت راست است و $g = 10\frac{\text{N}}{\text{kg}}$)

ترازو

ترازو

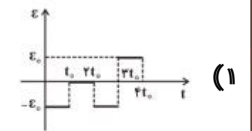
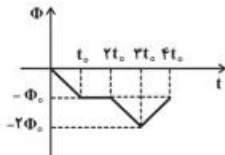
(۱) ۰/۱

(۲) ۰/۲

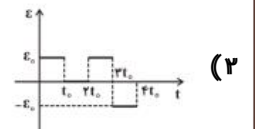
(۳) ۰/۳

(۴) ۰/۵

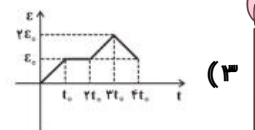
شکل زیر، نمودار شار مغناطیسی عبوری از یک پیچه مسطح بر حسب زمان را نشان می‌دهد. کدام گزینه می‌تواند نمودار نیروی محرکه القایی در این پیچه مسطح بر حسب زمان باشد؟

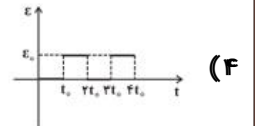
(۱)

(۲)

(۳)

(۴)

اگر شاری که از یک حلقه بسته به مقاومت الکتریکی 3Ω می‌گذرد، $0/6$ وبر تغییر کند، چند کولن بار الکتریکی خالص از هر مقطع حلقه شارش می‌یابد؟

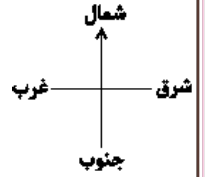
(۱) ۰/۲

(۲) ۲

(۳) ۰/۴

(۴) باید مدت زمان تغییر شار را داشته باشیم.

بار ۲۰ میکروکولن با تندی 10^5 متر بر ثانیه و به طور عمود بر خطهای میدان مغناطیسی یکنواخت و برون سویی به بزرگی 0.4 تسلا وارد فضای میدان می شود. اگر جهت انحراف ذره باردار به طرف شرق باشد، به ترتیب از راست به چپ، بزرگی نیروی وارد بر این ذره باردار نیوتون و جهت حرکت بار وقتی وارد میدان می شود، به طرف است.

(۱) 0.4 ، شمال(۲) 0.4 ، جنوب(۳) 0.8 ، شمال(۴) 0.8 ، جنوب

ذره ای با بار الکتریکی $-5 \mu C$ با سرعت $\vec{v} = -4 \times 10^6 \vec{i} \left(\frac{m}{s}\right)$ وارد میدان مغناطیسی $\vec{B} = (0.12\vec{i} - 0.15\vec{j}) T$ می شود. اندازه نیروی مغناطیسی وارد بر ذره باردار از طرف میدان مغناطیسی چند نیوتون است؟

(۱) ۳

(۲) $2/4$ (۳) $5/4$ (۴) $0/6$

کدام یک از گزینه های زیر نادرست است؟

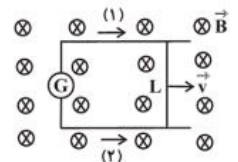
(۱) سرب، آلومینیم و فولاد به ترتیب جزو مواد دیامغناطیسی، پارامغناطیسی و فرومغناطیسی هستند.

(۲) حضور میدان مغناطیسی خارجی می تواند سبب القای دو قطبی های مغناطیسی در خلاف سوی میدان خارجی در بیسموت شود.

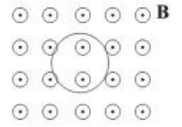
(۳) خاصیت آهنربایی همه مواد فرومغناطیسی مقدار اشباع یا بیشینه دارد.

(۴) جنس هسته پیچها و سیملوله ها می تواند از آهن، کبالت و آلیاژ آنها باشد.

در شکل زیر، بزرگی میدان مغناطیسی برابر 0.5 تسلا و سطح قاب عمود بر میدان است و ضلع L به طول 40 cm با سرعت 20 متر بر ثانیه در جهت نشان داده شده در حرکت است. نیروی محرکه القایی چند ولت و جریان القایی در کدام جهت است؟

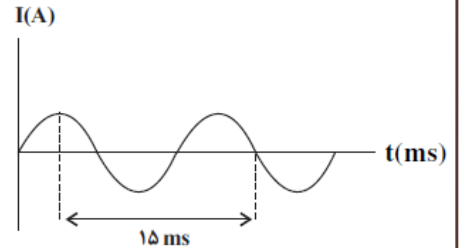
(۱) $1/2$ و (۱)(۲) $1/2$ و (۲)(۳) $0/4$ و (۱)(۴) $0/4$ و (۲)

شکل زیر، سطح حلقه‌ای را عمود بر میدان مغناطیسی یکنواختی در لحظه $t = 0$ نشان می‌دهد. اگر معادله میدان مغناطیسی بر حسب زمان به صورت $B = 2 - 3t + t^3$ (در SI) باشد، جهت جریان القایی در حلقه از لحظه $t = 0$ تا لحظه $t = 5$ چند ثانیه پادساعتگرد خواهد بود؟ (راستای میدان مغناطیسی ثابت است.)

- (۱) $3/5$
 (۲) $0/5$
 (۳) ۱
 (۴) $1/5$

شکل زیر نمودار جریان متناوبی را نشان می‌دهد که از یک رسانای ۴ اهمی عبور می‌کند. اگر در لحظه $t = 15 \text{ ms}$ نیروی محرکه القایی در این رسانا ۱۶ ولت باشد، بیشینه جریان در این رسانا به ترتیب از راست به چپ، برای اولین بار در چه لحظه‌ای بر حسب میلی‌ثانیه رخ می‌دهد و چند آمپر است؟

- (۱) ۴ - ۳
 (۲) ۳ - ۳
 (۳) ۴ - ۴
 (۴) ۳ - ۴

سیم رسانایی را به شکل یک قاب مربعی شکل به ضلع 4 cm درآورده و روی یک میز افقی قرار می‌دهیم. اندازه یک میدان مغناطیسی که خط‌های آن با خط عمود بر صفحه قاب زاویه 60° درجه می‌سازد، در مدت ۲ میلی‌ثانیه از صفر تا نیم تسلا و بدون تغییر جهت، تغییر می‌کند. اندازه نیروی محرکه القایی متوسط ایجاد شده در سیم طی این مدت چند ولت است؟

- (۱) $0/5$
 (۲) ۱
 (۳) $0/2$
 (۴) $2\sqrt{3}$

سیملوله‌ای از سیم‌های روکش‌دار به قطر π میلی‌متر که در یک لایه در کنار یکدیگر قرار گرفته‌اند، تشکیل شده است. اگر از این سیملوله جریان 2A بگذرد، بزرگی میدان مغناطیسی روی محور سیملوله چند گاوس است؟ ($\mu_0 = 4\pi \times 10^{-7} \frac{T.m}{A}$)

- (۱) $0/008$
 (۲) $0/08$
 (۳) $0/8$
 (۴) ۸

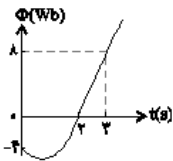
شار مغناطیسی گذرنده از یک حلقه بسته به شعاع $0.2m$ که نسبت مقاومت الکتریکی به طول آن $1 \frac{\Omega}{m}$ است، در مدت زمان Δt به اندازه $1/2 Wb$ تغییر می‌کند. از هر مقطع سیم این حلقه در این مدت زمان، چند میلی‌کولن بار الکتریکی عبور کرده است؟ ($\pi = 3$)

- (۱) ۰/۱
- (۲) ۱
- (۳) ۱۰
- (۴) ۱۰۰۰

ضریب القاوری یک القاگر 0.12 هانری است. اگر جریان عبوری از آن 2 آمپر افزایش یابد، انرژی ذخیره شده در آن 600 میلی‌ژول تغییر می‌کند. انرژی ذخیره شده در القاگر در حالت اول چند میلی‌ژول است؟

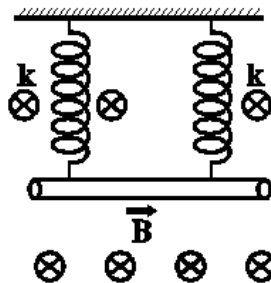
- (۱) ۲۴۰
- (۲) ۵۴۰
- (۳) ۰/۲۴
- (۴) ۱۳۵

منحنی شار مغناطیسی گذرنده از یک پیچه با 10 دور به صورت سهمی شکل زیر است. اندازه نیروی محرکه القایی متوسط ایجاد شده در پیچه در ثانیه دوم چند ولت است؟

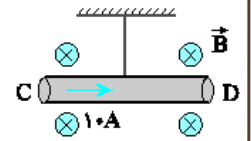
- (۱) ۴۰
- (۲) ۴
- (۳) ۶۰
- (۴) ۶

مطابق شکل زیر، میله رسانایی به چگالی ρ و سطح مقطع A را از دو فنر یکسان با ثابت k آویزان می‌کنیم و پس از تعادل، هر فنر به اندازه d افزایش طول می‌یابد. با عبور جریان I از میله و قرار دادن مجموعه در میدان مغناطیسی درون سوی یکنواخت B ، طول هر فنر نسبت به حالت قبل به اندازه d' بیشتر افزایش خواهد یافت. $\frac{d'}{d}$ برابر با کدام است؟

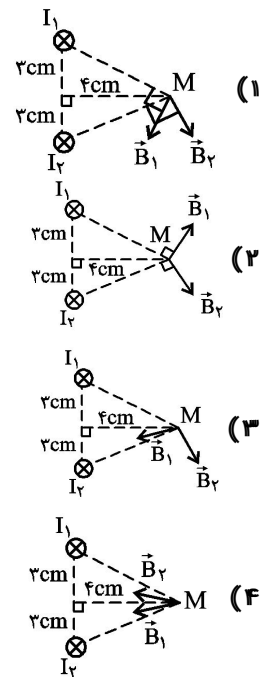
- (۱) $\frac{IB}{\rho Ag}$
- (۲) $\frac{2IB}{\rho Ag}$
- (۳) $\frac{IB}{2\rho Ag}$
- (۴) $\frac{\sqrt{2}IB}{\rho Ag}$

مطابق شکل زیر، میله رسانای CD به طول 20 cm به طور افقی در میدان مغناطیسی یکنواخت \vec{B} به بزرگی 2 T از نخ سبکی آویخته شده و در حال تعادل قرار دارد و جریان الکتریکی 10 A از C به D از آن می‌گذرد. اگر بدون تغییر در اندازه، جهت میدان مغناطیسی \vec{B} برعکس شود، اندازه نیروی کشش نخ

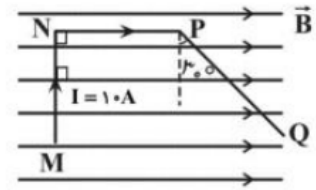

- (۱) تغییر نمی‌کند.
- (۲) 0.8% نیوتون افزایش می‌یابد.
- (۳) 0.4% نیوتون افزایش می‌یابد.
- (۴) 0.8% نیوتون کاهش می‌یابد.

از دو سیم نازک، بلند و موازی، جریان‌های مساوی یکسان به صورت درون‌سو عبور می‌کند. در کدام یک از گزینه‌های زیر جهت میدان‌های مغناطیسی ناشی از جریان سیم‌ها در نقطه M به درستی نمایش داده شده است؟

مطابق شکل زیر، $\overline{MN} = \overline{NP} = 2\text{ m}$ می‌باشد. طول قطعه سیم PQ چند متر باشد تا بر قطعه سیم $MNPQ$ در میدان مغناطیسی بکنواخت \vec{B} به بزرگی 2 T ، نیرویی از طرف میدان وارد نشود؟

۴ (۱)

 $\frac{4\sqrt{3}}{3}$ (۲) $2\sqrt{3}$ (۳)

۲ (۴)

سیملوله بدون هسته‌ای با شعاع 50 mm و دارای N دور حلقه، از سیمی به شعاع 2 mm تشکیل شده است. اگر سیم‌ها بدون فاصله و در یک ردیف در کنار هم پیچیده شده و جریان عبوری از سیملوله 4 A باشد، بزرگی میدان مغناطیسی درون سیملوله و روی محور آن چند گاوس است؟ ($\mu_0 = 12 \times 10^{-7} \frac{\text{T}\cdot\text{m}}{\text{A}}$)

۱۲ (۱)

۹۶ (۲)

۲۴ (۳)

۴ تعداد دورهای سیملوله باید مشخص باشد. (۴)

یکای «اهم . آمپر . ثانیه» معادل کدام یکا است؟

ژول بر کولن (۱)

تسلا . مترمربع (۲)

وات (۳)

ژول (۴)

نیم خط عمود بر یک صفحه دایره‌ای به شعاع 5 cm موازی محور x ها قرار دارد و در میدان مغناطیسی $\vec{B} = 4\vec{i} + 3\vec{j} (\text{T})$ قرار گرفته است. شار مغناطیسی عبوری از این صفحه تقریباً چند وبر است؟ ($\pi \approx 3$)

 $3/75$ (۱) $2/25$ (۲)

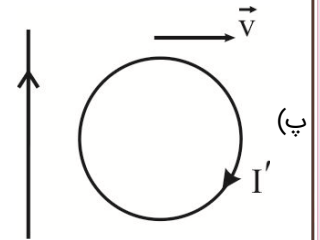
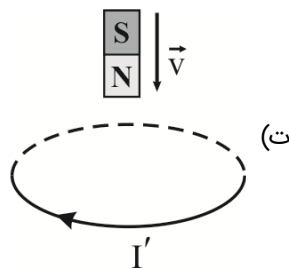
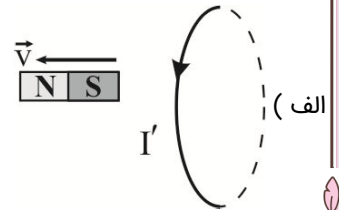
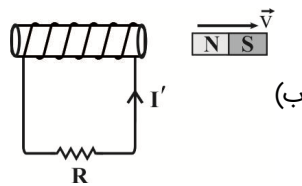
۳ (۳)

 $5/25$ (۴)

در یک میدان مغناطیسی یکنواخت به بزرگی ۲۰۰ گاوس که جهت آن از شمال به جنوب است ذره بارداری به جرم ۲ میلی‌گرم را با سرعت $10^5 \frac{m}{s}$ به طور افقی به طرف مشرق پرتاب می‌کنیم. اگر این ذره بدون انحراف از میدان مغناطیسی بگذرد، نوع بار آن چیست و اندازه بارش چند μC است؟ ($g = 10 \frac{N}{kg}$)

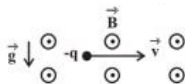
- (۱) مثبت، ۰/۰۱
- (۲) منفی، ۰/۰۱
- (۳) مثبت، ۰/۱
- (۴) منفی، ۰/۱

در چند مورد جهت جریان القا I' در حلقه و سیم‌لوله درست رسم شده است

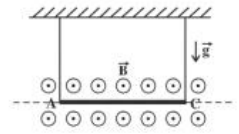
- (۱) ۱
- (۲) ۲
- (۳) ۳
- (۴) صفر

مطابق شکل زیر، ذره‌ای به جرم ۱۸ گرم و بار الکتریکی $q = -2 \mu C$ در میدان مغناطیسی یکنواخت و برون‌سویی به بزرگی $B = 0.04 T$ در یک لحظه با سرعت $v = 2 \times 10^6 \frac{m}{s}$ مطابق شکل در حرکت است. اگر در این قسمت از فضا یک میدان الکتریکی یکنواخت نیز وجود داشته باشد، بزرگی میدان الکتریکی در S و جهت آن کدام باشد تا ذره از مسیر خود منحرف نشود؟ ($g = 10 \frac{N}{kg}$)

- (۱) 8×10^4 ، \uparrow
- (۲) 8×10^4 ، \downarrow
- (۳) 10^4 ، \uparrow
- (۴) 10^4 ، \downarrow

مطابق شکل زیر، سیم رسانایی به طول 6cm و جرم 16g توسط یک جفت نخ در میدان مغناطیسی یکنواختی به بزرگی $0.4T$ آویزان است. اندازه جریانی الکتریکی عبوری از سیم چند آمپر و جهت آن به کدام سمت باشد تا نیروی وارد بر سیم از طرف نخ‌های نگه‌دارنده برابر با صفر شود؟ ($g = 10 \frac{m}{s^2}$)

(۱) $2/5$ از A به C

(۲) $2/5$ از C به A

(۳) $2/5$ از A به C

(۴) 25 از C به A

حلقه‌ای به شعاع 2 سانتی‌متر، عمود بر خط‌های یک میدان مغناطیسی یکنواخت قرار دارد. این حلقه از سیمی مسی به شعاع مقطع 2mm و مقاومت ویژه $m = 10^{-8} \Omega$ تشکیل شده است. میدان مغناطیسی تقریباً با چه آهنگی در SI تغییر کند تا جریانی برابر 0.2 آمپر در حلقه القا شود؟ ($\pi = 3$)

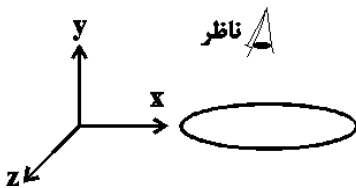
(۱) 0.028

(۲) 0.280

(۳) 0.082

(۴) 0.820

میدان مغناطیسی عبوری از حلقه‌ای رسانا که در صفحه $x-z$ قرار دارد، با زمان تغییر می‌کند و در مدت $0.2s$ از $\vec{B}_1 = 0.5\vec{z}$ به $\vec{B}_2 = -0.5\vec{z}$ می‌رسد. اگر مقاومت حلقه 5Ω و مساحت سطح آن 100cm^2 باشد، بزرگی جریان الکتریکی القایی متوسط در حلقه طی این مدت چند میلی آمپر است و ناظری که از بالا به حلقه می‌کند، جهت جریان را چگونه می‌بیند؟

(۱) 5 ، پادساعت‌گرد

(۲) 5 ، ابتدا پادساعت‌گرد سپس ساعت‌گرد

(۳) 10 ، پادساعت‌گرد

(۴) 10 ، ابتدا پادساعت‌گرد سپس ساعت‌گرد

با سیمی به طول L سیم‌لوله‌ای به قطر D می‌سازیم. اگر ضخامت سیم به کار رفته d باشد و حلقه‌ها بدون فاصله در کنار یکدیگر قرار گرفته باشند، در این صورت میدان مغناطیسی روی محور اصلی سیم‌لوله و به دور از لبه‌ها هنگامی که جریان I از آن می‌گذرد، کدام است؟ (N تعداد حلقه‌های سیم‌لوله می‌باشد.)

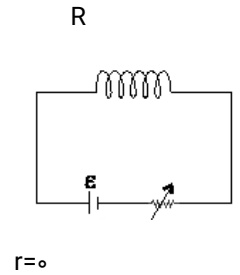
(۱) $\frac{\mu_0 I}{D}$

(۲) $\frac{\mu_0 NI}{L}$

(۳) $\frac{\mu_0 I}{d}$

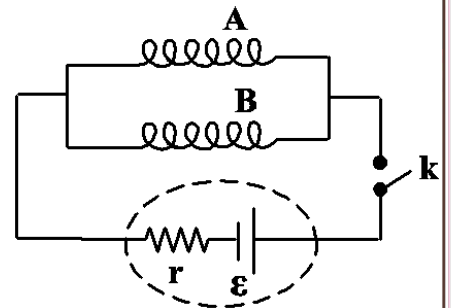
(۴) $\frac{\mu_0 LI}{Dd}$

در شکل زیر مقاومت الکتریکی سیملوله آرمانی برابر R و بزرگی میدان مغناطیسی درون آن در نقطه‌ای دور از لبه‌های آن B است. اگر در ابتدا رئوستا روی مقاومت $R_p = 2R$ تنظیم شده باشد، مقاومت رئوستا را چند درصد و چگونه تغییر دهیم تا بزرگی میدان مغناطیسی درون سیملوله در نقطه‌ای دور از لبه‌های آن $\frac{B}{4}$ افزایش یابد؟

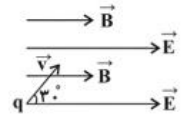
- (۱) ۳۰ درصد، کاهش
 (۲) ۳۰ درصد، افزایش
 (۳) ۲۰ درصد، کاهش
 (۴) ۲۰ درصد، افزایش

در مدار شکل زیر، جنس و قطر مقطع سیم به کار رفته در ساخت سیملوله‌های A و B یکسان و سیم‌های سازنده سیملوله در یک ردیف در کنار هم و به یکدیگر چسبیده‌اند. طول و شعاع سطح مقطع سیملوله A به ترتیب 2 و $\frac{1}{3}$ برابر طول و شعاع سطح مقطع سیملوله B می‌باشد و مقاومت الکتریکی سیملوله A برابر R است. با بستن کلید k ، بزرگی میدان مغناطیسی درون سیملوله A چند برابر سیملوله B خواهد شد؟ (هر دو سیملوله آرمانی هستند.)

- (۱) $\frac{2}{3}$
 (۲) $\frac{4}{3}$
 (۳) ۶
 (۴) $\frac{1}{6}$

مطابق شکل زیر، ذره‌ای با بار الکتریکی $+10\mu C$ در فضایی که در آن یک میدان الکتریکی یکنواخت به بزرگی $10^3 \frac{N}{C}$ و یک میدان مغناطیسی یکنواخت به بزرگی $500 G$ در یک جهت وجود دارند، با تندی $2 \times 10^5 \frac{m}{s}$ در صفحه کاغذ پرتاب می‌شود. در لحظه نشان داده شده در شکل، بزرگی برابری نیروهای وارد بر ذره چند نیوتون است؟ (از نیروی وزن صرف نظر شود).

(۱) 4×10^{-2}

(۲) 6×10^{-2}

(۳) $2\sqrt{6} \times 10^{-2}$

(۴) $\sqrt{26} \times 10^{-2}$

به یک متر از سیم A که حامل جریان 2 آمپر می‌باشد، توسط میدان مغناطیسی که خطوط آن با امتداد سیم زاویه 30 درجه می‌سازد، نیروی یک نیوتون وارد می‌شود. اگر از سیم B که موازی با جهت نیروی وارد بر سیم A است، جریان 5 آمپر عبور کند، چند نیوتون نیرو از طرف میدان به واحد طول سیم B وارد می‌شود؟

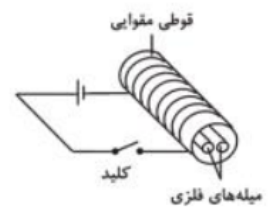
(۱) صفر

(۲) ۸

(۳) ۶

(۴) ۵

مطابق شکل زیر، دو میله فلزی بلند از جنس آلیاژ آهن، نیکل و کبالت درون سیملوله‌ای که دور یک لوله مقوایی پیچیده شده است، قرار دارند. ابتدا کلید را می‌بندیم و جریان از سیملوله عبور می‌کند، سپس کلید را باز می‌کنیم. چه تغییری در فاصله میله‌ها ایجاد می‌شود؟ (میدان حاصل از سیملوله به اندازه کافی بزرگ است).

(۱) میله‌ها ابتدا از یکدیگر دور می‌شوند و سپس به محل اولیه بازمی‌گردند.

(۲) میله‌ها ابتدا به یکدیگر نزدیک می‌شوند و سپس به محل اولیه بازمی‌گردند.

(۳) میله‌ها از یکدیگر دور می‌شوند و برای مدتی در همان حالت باقی می‌مانند.

(۴) تغییری ایجاد نمی‌شود.

پیچه‌ای با 100 دور، عمود بر یک میدان مغناطیسی به بزرگی $100 G$ قرار دارد. اگر این حلقه کشیده شود و در مدت 0.05 ثانیه مساحت آن 20 درصد کاهش یابد، نیروی محرکه القایی متوسطی برابر با $80 mV$ در آن القا می‌شود. مساحت اولیه این حلقه بر حسب سانتی‌متر مربع کدام است؟

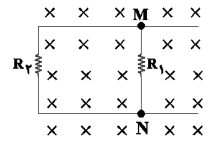
(۱) ۵۰

(۲) ۵۰۰

(۳) ۲۰

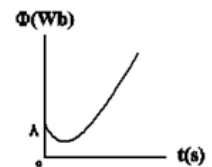
(۴) ۲۰۰

در شکل مقابل رسانای U شکل درون یک میدان مغناطیسی یکنواخت B که عمود بر صفحه است، قرار دارد اگر $V_M > V_N$ باشد، در این صورت جهت حرکت میله MN و جهت جریان القایی به ترتیب از راست به چپ کدام است؟

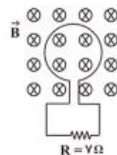
- (۱) راست، ساعتگرد
 (۲) چپ، پادساعتگرد
 (۳) راست، پادساعتگرد
 (۴) چپ، ساعتگرد

نمودار شار مغناطیسی گذرنده از یک حلقه بر حسب زمان به صورت سهمی شکل زیر است. اگر اندازه نیروی محرکه القایی متوسط ایجاد شده در حلقه در ۳ ثانیه اول برابر با $3V$ و اندازه نیروی محرکه القایی متوسط ایجاد شده در آن در ۳ ثانیه چهارم برابر با $8V$ باشد، شار عبوری از حلقه در لحظه $t = 4s$ برابر با چند و بر است؟

- (۱) ۱۷
 (۲) ۲۵
 (۳) ۲۸
 (۴) باید معادله سهمی داده شود.

شکل زیر، یک حلقه فلزی را در لحظه $t = 0$ نشان می دهد که در آن سطح حلقه عمود بر خطوط میدان مغناطیسی قرار دارد. اگر معادله شار مغناطیسی گذرنده از حلقه در S به صورت $\Phi = 2t^3 - 18$ باشد، جریان القایی متوسط در بازه زمانی $t_1 = 3s$ تا $t_2 = 4s$ بر حسب آمپر و جهت آن مطابق کدام گزینه است؟

- (۱) ۱، ساعتگرد
 (۲) ۲، ساعتگرد
 (۳) ۱، پادساعتگرد
 (۴) ۲، پادساعتگرد

پاسخ: گزینه ۱

متوسط قلمچی ۱۳۹۹ درصد پاسخگویی ۳۴%

چون سیم راست به موازات خطوط میدان مغناطیسی ناشی از جریان سیملوله قرار می‌گیرد ($\theta = 0$)، پس نیروی وارد بر آن از طرف میدان مغناطیسی سیملوله صفر می‌شود.

$$F = B I \sin \theta \Rightarrow F = 0$$

پاسخ: گزینه ۲

متوسط قلمچی ۱۳۹۹ درصد پاسخگویی ۳۴%

گزینه «۲»

با توجه به رابطه انرژی مصرفی لامپ و انرژی ذخیره شده در القاگر داریم:

$$\begin{aligned}
 U &= \frac{1}{2} L I^2 \\
 U &= P \cdot t
 \end{aligned}
 \left. \begin{array}{l} \\ \\ \end{array} \right\} \begin{array}{l} L = 40 \text{ H}, I = 20 \text{ A} \\ P = 50 \text{ W} \end{array} \rightarrow \frac{1}{2} \times 40 \times 20^2 = 50 \times t$$

$$\Rightarrow t = 160 \text{ s}$$

پاسخ: گزینه ۴

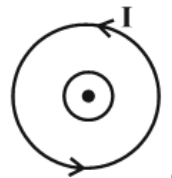
متوسط قلمچی ۱۳۹۹ درصد پاسخگویی ۳۱% گزینه های دالم دارا ۴

گزینه «۴»

بزرگی میدان مغناطیسی برونسوی \vec{B} در مرحله اول کاهش پیدا کرده و به صفر می‌رسد و در مرحله دوم بزرگی آن در خلاف جهت حالت قبل یعنی به صورت درونسو افزایش پیدا می‌کند تا از صفر به B برسد.

طبق قانون لنز، جهت جریان القایی باید به صورتی باشد که آثار مغناطیسی ناشی از آن با تغییرات شار عبوری مخالفت کند، در نتیجه میدان القایی ناشی از جریان القایی در حلقه رسانا در مرحله اول برونسو بوده تا با کاهش میدان برونسوی اصلی مقابله کند و در مرحله دوم نیز باید باز هم برونسو باشد تا مانع افزایش میدان درونسوی اصلی شود.

با توجه به قانون دست راست و با توجه به برونسو بودن میدان مغناطیسی القایی ناشی از جریان القایی حلقه، جهت جریان در آن پادساعتگرد خواهد بود.

پاسخ: گزینه ۴

متوسط قلمچی ۱۳۹۸ درصد پاسخگویی ۱۵% گزینه های دالم دارا ۴

گزینه «۴»

خطوط میدان مغناطیسی که به صورت عمود از سطح حلقه عبور می‌کنند، باعث ایجاد شار مغناطیسی می‌شوند. با توجه به این که سطح حلقه عمود بر محور x است، بنابراین موازی با محور y خواهد شد و در نتیجه فقط مؤلفه افقی میدان باعث ایجاد شار مغناطیسی می‌شود.

$$\begin{aligned}
 \Phi &= B A \cos \theta \Rightarrow \Delta \Phi = B \Delta A \cos \theta = 6 \times (300 - 400) \times 10^{-4} \cos 0 \\
 &= -6 \times 10^2 \times 10^{-4} = -0.06 \text{ Wb}
 \end{aligned}$$

شار مغناطیسی عبوری از حلقه، 0.06 و بر کاهش می‌یابد.

پاسخ: گزینه ۳

متوسط قلمچی ۱۳۹۹ درصد پاسخگویی ۳۶%

طبق قاعده دست راست برای امواج الکترومغناطیسی، اگر انگشت شست را در جهت انتشار موج (\vec{v}) و کف دست را در جهت میدان مغناطیسی قرار دهیم آن گاه نوک ۴ انگشت جهت میدان الکتریکی را نشان می‌دهد.

گزینه‌های (۱) و (۳): در این گزینه‌ها، \vec{E} به صورت $\vec{E} = +\vec{i} + \vec{j}$ آمده است. بنابراین برای هر مؤلفه آن داریم:

$$\left. \begin{aligned} \vec{v} = -\vec{z}, \vec{E} = +\vec{i} &\Rightarrow B = -\vec{j} \\ \vec{v} = -\vec{z}, \vec{E} = +\vec{j} &\Rightarrow B = +\vec{i} \end{aligned} \right\} \Rightarrow$$

گزینه‌های (۲) و (۴): در این گزینه‌ها، \vec{E} به صورت $\vec{E} = +\vec{i} - \vec{j}$ آمده است. بنابراین برای هر مؤلفه آن داریم:

$$\left. \begin{aligned} \vec{v} = -\vec{z}, \vec{E} = +\vec{i} &\Rightarrow B = -\vec{j} \\ \vec{v} = -\vec{z}, \vec{E} = -\vec{j} &\Rightarrow B = +\vec{i} \end{aligned} \right\} \Rightarrow$$

بنابراین: گزینه «۲» صحیح است.

متوسط

درصد پاسخگویی: ۳۴%

قلمچی: ۱۳۹۹

گزینه ۴: پاسخ

چون ذره در مسیر مستقیم با سرعت ثابت به حرکت خود ادامه می‌دهد بنابراین شتاب حرکت ذره صفر و نیروی برآیند وارد بر ذره نیز صفر خواهد بود.

$$F_E = F_B \Rightarrow Eq = |q|vB \sin \theta$$

$$\xrightarrow{\theta=90^\circ} E = v \times B \times (1) \Rightarrow 2000 = 0.5 \times 10^{-3} v$$

$$\Rightarrow v = \frac{2000}{0.5 \times 10^{-3}} \Rightarrow v = \frac{2}{5} \times 10^6 \Rightarrow v = 4 \times 10^5 \frac{m}{s}$$

متوسط

درصد پاسخگویی: ۳۶%

قلمچی: ۱۳۹۸

گزینه ۲: پاسخ

به کمک رابطه القای الکترومغناطیسی فاراده و با توجه به این‌که در این مسئله زاویه پیچ با میدان مغناطیسی تغییر می‌کند، داریم:

$$|\vec{E}| = \left| -N \frac{\Delta \Phi}{\Delta t} \right| = \left| -N \frac{AB[\cos \alpha_f - \cos \alpha_i]}{\Delta t} \right|$$

$$N=1000, A=30 \times 10^{-4} m^2$$

$$B=5 \times 10^{-5} T, \alpha_i=0, \alpha_f=90^\circ, \Delta t=2 \times 10^{-2} s$$

$$|\vec{E}| = \left| -1000 \times \frac{30 \times 10^{-4} \times 5 \times 10^{-5} \times (0-1)}{2 \times 10^{-2}} \right|$$

$$\Rightarrow |\vec{E}| = 7.5 \times 10^{-3} V$$

متوسط

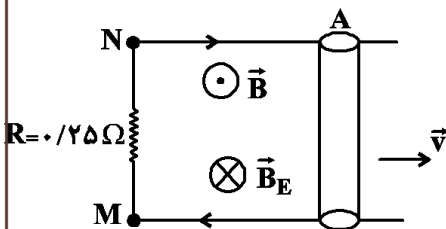
درصد پاسخگویی: ۳۴%

قلمچی: ۱۳۹۸

گزینه ۱: پاسخ

گزینه «۱»

وقتی میله AC به سمت راست کشیده می‌شود، شار مغناطیسی گذرنده از مدار بسته افزایش می‌یابد و بنا به قانون لنز میدان مغناطیسی القایی حاصل از آن خلاف جهت میدان اصلی یعنی درون سو است. پس با توجه به قاعده دست راست، جریان القایی باید ساعتگرد باشد (یعنی از M به N) و اندازه جریان القایی برابر است با:

C میدان مغناطیسی القایی: B_E

$$\begin{cases} \mathcal{E} = Blv \\ \mathcal{E} = RI \end{cases} \Rightarrow RI = Blv$$

$$\Rightarrow \frac{1}{4} \times I = \frac{1}{4} \times 1 \times 4 \Rightarrow I = 1 \text{ A}$$

گزینه های دام دار ۴ قلمچی ۱۳۹۹ درصد بیاسخگویی ۴۵٪ متوسط

گزینه ۱ پاسخ

مواد فرومغناطیس و پارامغناطیس در داشتن دو قطبی‌های مغناطیسی مشترک‌اند. دو قطبی‌های مواد فرومغناطیس درون حوزه‌های مغناطیسی قرار دارند، اما این حوزه‌های مغناطیسی در مواد پارامغناطیس وجود ندارد (رد گزینه «۲»). مواد پارامغناطیس در حضور میدان مغناطیسی قوی (مثلاً نزدیک یک آهنربای قوی) خاصیت مغناطیسی پیدا می‌کنند. (رد گزینه «۳»)

گزینه های دام دار ۴ قلمچی ۱۳۹۹ درصد بیاسخگویی ۴۹٪ متوسط

گزینه ۱ پاسخ

گزینه «۱»

با توجه به این‌که، میدان مغناطیسی در خارج آهنربا از N به S است و با استفاده از قانون دست راست، تنها گزینه «۱» صحیح است.

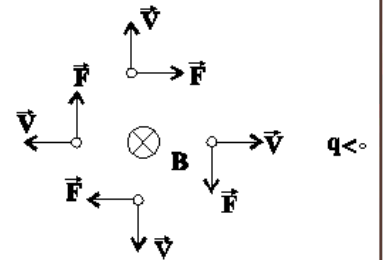
گزینه های دام دار ۴ قلمچی ۱۳۹۸ درصد بیاسخگویی ۴۴٪ متوسط

گزینه ۱ پاسخ

گزینه «۱»

حرکت ذرات باردار در میدان مغناطیسی با توجه به این‌که بردار سرعت و شتاب بر یکدیگر عمود است، به صورت منحنی است و بر اساس قانون دست راست (با توجه به منفی بودن بارها) گزینه «۱» صحیح می‌باشد.

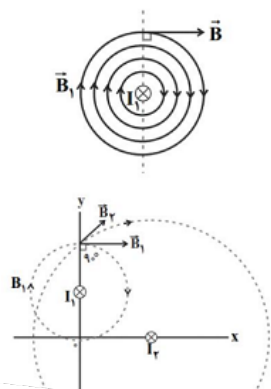
حرکت در میدان مغناطیسی اندازه سرعت را تغییر نمی‌دهد اما جهت حرکت را تغییر می‌دهد.

گزینه های دام دار ۴ قلمچی ۱۳۹۸ درصد بیاسخگویی ۱۸٪ متوسط

گزینه ۱ پاسخ

خطوط میدان مغناطیسی ناشی از سیم حامل جریان در نقاط اطراف سیم، دایره‌هایی هم‌مرکز به مرکزیت سیم است و بردار میدان مغناطیسی در هر نقطه برداری مماس بر این خطوط است. با توجه به شکل، جریان عبوری از سیم (۱) درون سو است و از طرفی چون نیروی بین دو سیم از نوع جاذبه است، پس جریان‌های عبوری از دو سیم با یکدیگر هم‌جهت هستند و لذا جریان عبوری از سیم (۲) نیز درون سو است.

پاسخ: گزینه ۴

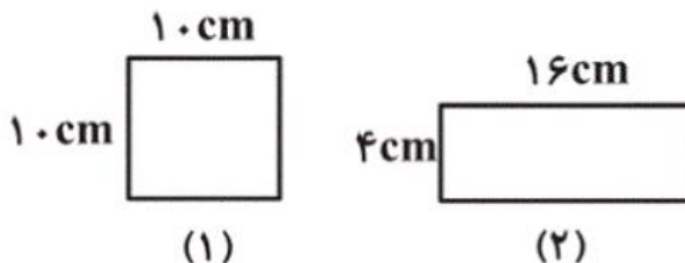
قلمچی ۱۳۹۶

درصد پاسخگویی ۳۷%

متوسط

گزینه «۴»

طول ضلع مربع ۱۰ cm است، لذا هنگامی که به مستطیلی با عرض ۴ cm تبدیل می‌شود، طول مستطیل برابر با ۱۶ cm خواهد بود. با توجه به رابطه شار مغناطیسی عبوری داریم:

$$\Phi = AB \cos \theta$$

$$\Rightarrow \frac{\Phi_2}{\Phi_1} = \frac{A_2}{A_1} \times \frac{B_2}{B_1} \times \frac{\cos \theta_2}{\cos \theta_1} \xrightarrow{B_2=B_1, \theta_2=\theta_1}$$

$$A_2 = 4 \times 16 = 64 \text{ cm}^2, A_1 = 10 \times 10 = 100 \text{ cm}^2$$

$$\frac{\Phi_2}{\Phi_1} = \frac{64}{100} \times 1 \times 1 = 0.64$$

$$\text{درصد تغییرات شار مغناطیسی عبوری} = \frac{\Delta \Phi}{\Phi_1} \times 100 = \left(\frac{\Phi_2}{\Phi_1} - 1 \right) \times 100$$

$$= (0.64 - 1) \times 100 = -36\%$$

پاسخ: گزینه ۳

قلمچی ۱۳۹۸

درصد پاسخگویی ۳۵%

متوسط

اندازه نیروی مغناطیسی وارد بر سیم حامل جریان از رابطه $F = BIl \sin \theta$ به دست می‌آید که در آن زاویه بین جهت جریان و جهت میدان مغناطیسی است:

$$F = BIl \sin \theta \xrightarrow{B=20 \text{ G} = 20 \times 10^{-4} \text{ T}, l=2 \text{ A}}$$

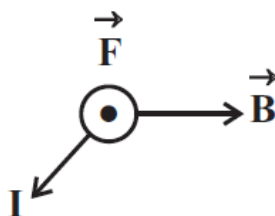
$$l=10 \text{ cm} = 0.1 \text{ m}, \theta = 127^\circ = 90^\circ + 37^\circ$$

$$F = 20 \times 10^{-4} \times 2 \times 0.1 \times \sin(90^\circ + 37^\circ)$$

$$\sin(90^\circ + 37^\circ) = \cos 37^\circ = 0.8$$

$$\rightarrow F = 2 \times 10^{-4} \times 0.8 = 1.6 \times 10^{-4} \text{ N}$$

برای تعیین جهت نیروی مغناطیسی از قاعده دست راست استفاده می‌کنیم که مطابق شکل زیر، نیروی \vec{F} برون سو است.

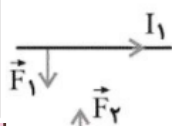
پاسخ: گزینه ۱

قلمچی ۱۳۹۹

درصد پاسخگویی ۳۰%

متوسط

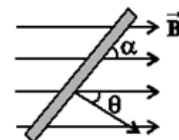
طبق قانون سوم نیوتون، بزرگی نیروهای وارد بر سیم‌ها با یکدیگر برابر است. بنابراین $F_1 = F_2$ ، اما چون جریان‌های دو سیم همسو هستند، نیروی بین آن‌ها ربایشی (جاذبه) است. بنابراین گزینه (۱) درست است.

پاسخ

درصد پاسخگویی ۳۳%

در رابطه شار مغناطیسی $\Phi = ABC \cos \theta$ زاویه بین نیم خط عمود بر حلقه با جهت خطوط میدان است.

$$\theta = 90^\circ - \alpha \Rightarrow \begin{cases} \theta_1 = 90^\circ - 60^\circ = 30^\circ \\ \theta_2 = 90^\circ - 45^\circ = 45^\circ \end{cases}$$

حال با توجه به رابطه شار، داریم:

$$\begin{aligned} \Phi_1 = \Phi_2 &\Rightarrow B_1 A \cos \theta_1 = B_2 A \cos \theta_2 \\ \Rightarrow \frac{B_2}{B_1} &= \frac{\cos \theta_1}{\cos \theta_2} = \frac{\cos 30^\circ}{\cos 45^\circ} = \frac{\frac{\sqrt{3}}{2}}{\frac{\sqrt{2}}{2}} = \sqrt{\frac{3}{2}} \end{aligned}$$

پاسخ: گزینه ۱

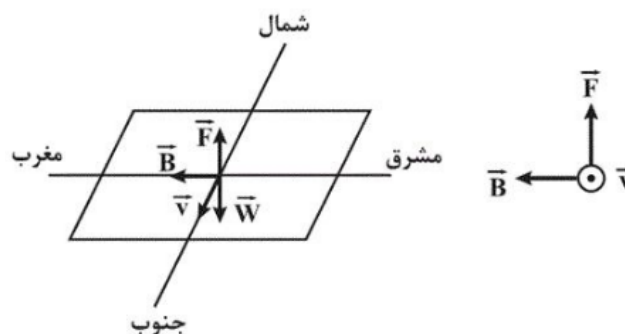
متوسط درصد پاسخگویی ۳۴٪ قلمچی ۱۳۹۹

با توجه به قاعده دست راست برای تعیین جهت نیروی مغناطیسی وارد بر سیم حامل جریان، تنها در شکل (ب) این قاعده به درستی اعمال شده است و در سه مورد دیگر، جهت نیروی مغناطیسی بر خلاف جهت نشان داده شده می‌باشد.

پاسخ: گزینه ۴

متوسط درصد پاسخگویی ۳۴٪ قلمچی ۱۳۹۸

طبق قانون دست راست، نیروی مغناطیسی در جهتی باید قرار گیرد که نیروی وزن الکترون را خنثی کند.

پاسخ: گزینه ۴

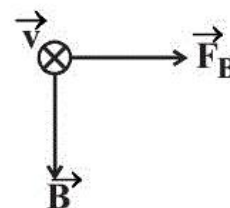
متوسط درصد پاسخگویی ۳۱٪ قلمچی ۱۳۹۸

گزینه «۴»

میدان الکتریکی: چون الکترون بار منفی دارد، به طرف صفحه مثبت می‌رود. $\vec{F}_E \leftarrow$

میدان مغناطیسی: با توجه به قانون دست راست، نیروی مغناطیسی به سمت راست خواهد بود.

نتیجه: اگر نیروی الکتریکی بزرگتر از نیروی مغناطیسی باشد، الکترون به سمت چپ منحرف می‌شود. اگر نیروی مغناطیسی بزرگتر از نیروی الکتریکی باشد، الکترون به سمت راست منحرف می‌شود و اگر دو نیرو با هم برابر باشند، بدون انحراف به مسیر خود ادامه می‌دهد پس هر سه حالت ممکن است.

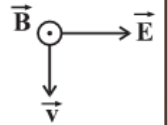

گزینه ۴ پاسخ:

گزینه های نام دارا ۱۳۳۶۸ قلمچی ۱۵ درصد پاسخگویی متوسط

گزینه «۲»

طبق قاعده دست راست، اگر چهار انگشت باز دست راست در جهت میدان الکتریکی و انگشت شست در جهت انتشار موج الکترومغناطیسی (پرتوی نور) باشد، جهت چرخش چهار انگشت (یا کف دست) در جهت میدان مغناطیسی خواهد بود که در این سؤال به سمت جنوب خواهد شد.

گزینه ۳ پاسخ:

قلمچی ۱۳۳۹۹ ۳۱ درصد پاسخگویی متوسط

با توجه به رابطه جریان متوسط عبوری از پیچه، داریم:

$$\bar{I} = \left| -\frac{N}{R} \frac{\Delta\Phi}{\Delta t} \right| \xrightarrow{\bar{I} = \frac{\Delta q}{\Delta t}} \Delta q = \left| -\frac{N}{R} \Delta\Phi \right|$$

$$\Rightarrow \Delta q = \left| -\frac{N}{R} A \Delta B \right| = \left| -\frac{500}{10} \times 200 \times 10^{-6} (0.15 - 0.14) \right|$$

$$\Rightarrow \Delta q = 0.25 C$$

گزینه ۳ پاسخ:

قلمچی ۱۳۳۹۹ ۳۱ درصد پاسخگویی متوسط

گزینه «۳»

ابتدا تندی ذره را حساب می‌کنیم:

$$F = |q|vB \sin \theta = 6 \times 10^{-5} = (3 \times 10^{-6})(v) \times 5 \times 1 \Rightarrow v = 4 \frac{m}{s}$$

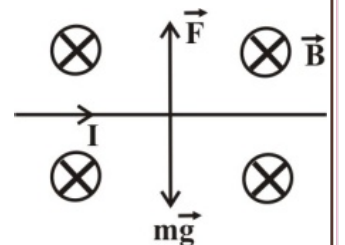
$$K = \frac{1}{2} m v^2 = \frac{1}{2} \times 2 \times 10^{-8} \times 16 \Rightarrow K = 0.16 \times 10^{-6} J = 0.16 \mu J$$

گزینه ۳ پاسخ:

قلمچی ۱۳۳۹۹ ۳۰ درصد پاسخگویی متوسط

گزینه «۳»

چون سیم تحت تأثیر نیروی وزن خود به سمت پایین سقوط می‌کند، برای جلوگیری از سقوط و ساکن ماندن سیم باید یک نیرو به سمت بالا (خلاف جهت نیروی وزن) و برابر با نیروی وزن بر سیم وارد شود. این نیرو توسط میدان مغناطیسی بر سیم حامل جریان اعمال می‌شود و بنابر قاعده دست راست، برای آن که جهت آن به سمت بالا باشد، باید جریان در سیم از چپ به راست باشد و مقدار آن برابر است با:

$$F = mg \Rightarrow l B \sin \alpha = mg$$

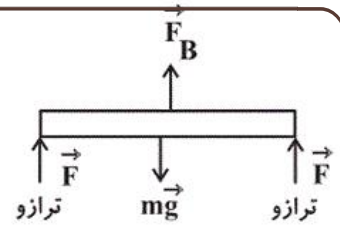
$$\Rightarrow I = \frac{mg}{l B \sin 90^\circ} = \frac{5 \times 10^{-3} \times 10}{10 \times 10^{-2} \times 0.2 \times 1}$$

$$\Rightarrow I = 2.5 A$$

گزینه ۱ پاسخ:

قلمچی ۱۳۳۹۹ ۳۱ درصد پاسخگویی متوسط

بر اساس قاعده دست راست، نیروی مغناطیسی وارد بر سیم به طرف بالا است و داریم:

$$F_B = l B \sin \alpha = 3 \times 1 \times 10^{-3} \times 10^{-2} \times 1 = 0.3 \text{ N}$$

$$mg = 50 \times 10^{-3} \times 10 = 0.5 \text{ N}$$

$$\Rightarrow 0.5 - 0.3 = 0.2 \text{ N}$$

بنابراین چون ترازوها مشابه هستند، هر ترازو عدد 0.1 N را نشان می‌دهد.

متوسط

درصد پاسخگویی ۳۴٪

قلمچی ۱۳۹۸

گزینه ۳: پاسخ

طبق قانون القای الکترومغناطیسی فاراده $\bar{\epsilon} = -N \frac{\Delta \Phi}{\Delta t}$ ، در هر یک از بازه‌های زمانی $(0, t_0)$ ، $(t_0, 2t_0)$ ، $(2t_0, 3t_0)$ و $(3t_0, 4t_0)$ مقدار ϵ را حساب می‌کنیم.

$$0 < t < t_0 \rightarrow \bar{\epsilon} = -N \frac{(-\Phi_0 - 0)}{t_0} = N \frac{\Phi_0}{t_0} > 0$$

$$t_0 < t < 2t_0 \rightarrow \bar{\epsilon} = -N \frac{(-\Phi_0 - (-\Phi_0))}{t_0} = 0$$

$$2t_0 < t < 3t_0 \rightarrow \bar{\epsilon} = -N \frac{(-2\Phi_0 - (-\Phi_0))}{t_0} = N \frac{\Phi_0}{t_0} > 0$$

$$3t_0 < t < 4t_0 \rightarrow \bar{\epsilon} = -N \frac{(-\Phi_0 - (-2\Phi_0))}{t_0} = -\frac{N\Phi_0}{t_0} < 0$$

با فرض $\epsilon_0 = \frac{N\Phi_0}{t_0}$ نمودار گزینه «۲» صحیح است.

متوسط

درصد پاسخگویی ۳۰٪

قلمچی ۱۳۹۸

گزینه ۱: پاسخ

با توجه به رابطه نیروی محرکه القایی (قانون القای فاراده)، داریم:

$$\bar{\epsilon} = -N \frac{\Delta \Phi}{\Delta t} \xrightarrow{|\bar{\epsilon}|=IR, N=1} IR = \frac{|\Delta \Phi|}{\Delta t}$$

$$\Rightarrow \frac{|\Delta q|}{\Delta t} \times R = \frac{|\Delta \Phi|}{\Delta t} \Rightarrow R |\Delta q| = |\Delta \Phi|$$

$$\Rightarrow |\Delta q| = \frac{|\Delta \Phi|}{R} = \frac{0.6}{3} = 0.2 \text{ C}$$

متوسط

درصد پاسخگویی ۱۴٪

قلمچی ۱۳۹۹

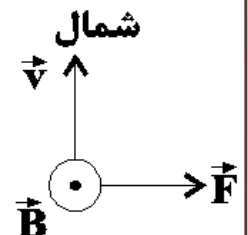
گزینه های دایم دار ۴

گزینه ۳: پاسخ

با توجه به رابطه $F = |q|vB \sin \theta$ می‌توان اندازه نیرو را به دست آورد.

$$F = |q|vB \sin \theta = 20 \times 10^{-6} \times 10^5 \times 0.4 \times \sin 90^\circ = 0.8 \text{ (N)}$$

با استفاده از قاعده دست راست، جهت حرکت بار هنگامی که وارد میدان مغناطیسی شده است، به سمت شمال می‌شود.

گزینه ۱: پاسخ:

متوسط قلمچی ۱۳۹۸ درصد پاسخگویی ۴۶%

با توجه به جهت بردارهای \vec{I} و \vec{J} و طبق رابطه نیروی مغناطیسی وارد بر ذره باردار در میدان مغناطیسی، تنها مؤلفه Y میدان مغناطیسی باعث ایجاد نیروی مغناطیسی بر روی ذره باردار می‌شود (زاویه بین مؤلفه X میدان مغناطیسی و سرعت ذره برابر با 180° است). داریم:

$$F = |q| v B \sin \theta$$

$$\Rightarrow F = 5 \times 10^{-6} \times 4 \times 10^6 \times 0.15 \times 1 \Rightarrow F = 3 N$$

گزینه ۴: پاسخ:

متوسط قلمچی ۱۳۹۸ درصد پاسخگویی ۱۶%

هسته پیچه‌ها و سیمولوله‌ها را از مواد فرومغناطیسی نرم مانند آهن، کبالت و نیکل می‌سازند. در حالی که آلیاژ این مواد جزو مواد فرومغناطیسی سخت هستند.

گزینه «۱»: با توجه به متن صفحات ۱۰۲ و ۱۰۳ کتاب درسی درست است.

گزینه «۲»: با توجه به متن صفحه ۱۰۲ کتاب درسی درست است.

گزینه «۳»: با توجه به متن صفحه ۱۰۳ کتاب درسی درست است.

گزینه ۴: پاسخ:

متوسط قلمچی ۱۳۹۸ درصد پاسخگویی ۳۱%

اگر چهار انگشت دست راست را در جهت حرکت میله به گونه‌ای قرار دهیم که بردار میدان مغناطیسی از کف دست خارج شود، انگشت شست جهت جریان القایی در میله متحرک را نمایش می‌دهد. در این‌جا چهار انگشت دست راست به طرف راست به گونه‌ای است که کف دست بر روی صفحه کاغذ قرار می‌گیرد (میدان مغناطیسی درون سو است) لذا انگشت شست طرف بالا (در صفحه کاغذ) را نمایش می‌دهد یعنی جریان القایی هم‌سو با (\vec{v}) است و برای تعیین نیروی محرکه القایی داریم:

$$\mathcal{E} = \ell v B$$

$$\ell = L = 40 \times 10^{-2} m \rightarrow \mathcal{E} = (40 \times 10^{-2})(20)(0.05) \Rightarrow \mathcal{E} = 0.4 V$$

 $v = 20 \frac{m}{s}, B = 0.05 T$

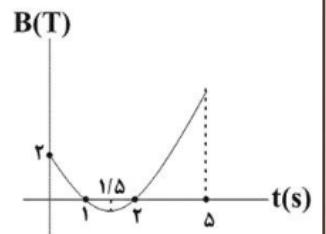
گزینه ۴: پاسخ:

متوسط قلمچی ۱۳۹۸ درصد پاسخگویی ۱۱%

گزینه «۴»

با توجه به رابطه $B = t^3 - 3t + 2$ ، میدان مغناطیسی بر حسب زمان مطابق نمودار زیر، به شکل سهمی است.

طبق این نمودار:

از $t = 0$ S تا $t = 1$ S: علامت میدان مثبت است و کاهش می‌یابد = میدان بروسو است و اندازه آن کاهش می‌یابد = جریان القایی پادساعتگرد است.

در بازه‌ی زمانی $t = 1$ S تا $t = 1.5$ S: علامت میدان منفی است و اندازه آن افزایش می‌یابد = میدان درون‌سو است و اندازه آن افزایش می‌یابد = جریان القایی پادساعتگرد است.

از $t = 1.5$ S تا $t = 2$ S: علامت میدان منفی است و اندازه آن کاهش می‌یابد = میدان درون‌سو است و اندازه آن کاهش می‌یابد = جریان القایی ساعتگرد است.

دشواری: درصدهای پاسخگویی: ۱۳۳٪ قلمچی: ۱۳۳۹۸

گزینه ۱ پاسخ:

با توجه به نمودار، می‌توان نوشت:

$$T + \frac{T}{F} = 15ms \Rightarrow \frac{\Delta T}{F} = 15ms \Rightarrow T = 12ms$$

معادله جریان عبوری از رسانا برابر است با:

$$I = I_m \left[\sin\left(\frac{2\pi}{T}t\right) \right]$$

$$\Rightarrow I = I_m \sin\left(\frac{2\pi}{0.012}t\right) \xrightarrow{t=0.015s} I = I_m \sin\left(\frac{5\pi}{2}\right) \quad (1)$$

$$t = 0.015s \text{ در لحظه } \varepsilon = I \times R \Rightarrow I = \frac{\varepsilon}{R} = \frac{16}{F} = 4A \quad (2)$$

$$(1), (2) \rightarrow I_m = 4A$$

با توجه به نمودار در لحظه $t = \frac{T}{F}$ برای اولین بار ا بیشینه می‌شود:

$$t = \frac{T}{F} = \frac{12ms}{F} = 3ms$$

دشواری: درصدهای پاسخگویی: ۳۱٪ قلمچی: ۱۳۳۹۸

گزینه ۳ پاسخ:

طبق رابطه قانون القای الکترومغناطیسی فاراده داریم:

$$|\vec{\varepsilon}| = \left| -N \frac{\Delta\Phi}{\Delta t} \right| = \left| \frac{B_2 A \cos 60^\circ - B_1 A \cos 60^\circ}{\Delta t} \right|$$

$$B_1 = 0, A = 16 \times 10^{-2} m^2 \rightarrow |\vec{\varepsilon}| = \left| \frac{0.5 \times 16 \times 10^{-2} \times \frac{1}{2} - 0}{2 \times 10^{-3}} \right|$$

$$B_2 = 0.5T, \Delta t = 2 \times 10^{-3} s$$

$$\Rightarrow |\vec{\varepsilon}| = \left| \frac{4 \times 10^{-2}}{2 \times 10^{-3}} \right| = 0.2V$$

دشواری: درصدهای پاسخگویی: ۱۱۱٪ قلمچی: ۱۳۳۹۸

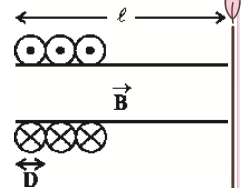
گزینه ۳ پاسخ:

گزینه «۳»

مطابق شکل اگر قطر سیم D باشد می‌توان طول سیمولوله را برحسب قطر سیم به دست آورد.

$$\ell = N \cdot D \Rightarrow \frac{N}{\ell} = \frac{1}{D}$$

$$B = \mu_0 \frac{N}{\ell} I = \mu_0 \frac{I}{D}$$

$$\Rightarrow B = 4\pi \times 10^{-7} \times \frac{0.2}{\pi \times 10^{-3}} \Rightarrow B = 0.8 \times 10^{-4} T = 0.8G$$

دشواری: درصدهای پاسخگویی: ۱۱۱٪ قلمچی: ۱۳۳۹۸

گزینه ۴ پاسخ:

گزینه «۴»

ابتدا مقاومت حلقه را به دست می‌آوریم: $\frac{R}{L} = \frac{1}{m} \Rightarrow R = L = 2\pi r = 2 \times 3 \times 0.2 \Rightarrow R = 1/2 \Omega$

با استفاده از قانون القای فارادی داریم: $\varepsilon = -N \frac{\Delta\Phi}{\Delta t} = \frac{-\Delta\Phi}{\Delta t}$

$$I = \frac{\varepsilon}{R} = \left| \frac{-\Delta\Phi}{R\Delta t} \right| \Rightarrow \frac{\Delta q}{\Delta t} = \left| \frac{-\Delta\Phi}{R\Delta t} \right| \Rightarrow \Delta q = \frac{1/2}{1/2} = 1C = 1000mC$$

گزینه «۴»

با توجه به رابطه انرژی ذخیره شده در القاگر داریم:

$$U = \frac{1}{2} LI^2 \Rightarrow U_2 - U_1 = \frac{1}{2} L(I_2^2 - I_1^2)$$

$$I_1 = I + 2(A), \Delta U = 600 \text{ mJ} = 0.6 \text{ J}$$

$$L = 0.12 \text{ H}$$

$$0.6 = \frac{1}{2} \times 0.12 \times [(I + 2)^2 - I^2] \Rightarrow 10 = (I + 2 - I)(I + 2 + I)$$

$$\Rightarrow 10 = 4 + 4I \Rightarrow I = \frac{3}{4} A$$

$$\frac{U = \frac{1}{2} LI^2}{L = 0.12 \text{ H}} \rightarrow U = \frac{1}{2} \times 0.12 \times \left(\frac{3}{4}\right)^2$$

$$\Rightarrow U = 0.06 \times \frac{9}{16} = 0.135 \text{ J} = 135 \text{ mJ}$$

با توجه به منحنی سهمی داده شده، رابطه شار مغناطیسی بر حسب زمان به صورت یک عبارت درجه دوم می‌باشد و ضرایب آن به صورت زیر محاسبه می‌شود.

$$\Phi = at^2 + bt + c \Rightarrow \begin{cases} t = 0, \Phi = -4Wb \\ t = 2s, \Phi = 0 \\ t = 3s, \Phi = 8Wb \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} -4 = 0 + 0 + c \\ 0 = a(2)^2 + b(2) + c \\ 8 = a(3)^2 + b(3) + c \end{cases}$$

$$\Rightarrow \{a = 2, b = -2, c = -4\} \Rightarrow \Phi = 2t^2 - 2t - 4$$

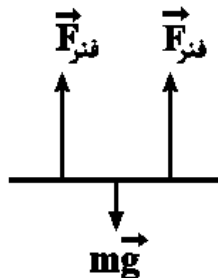
نیروی محرکه القایی متوسط در ثانیه دوم برابر است با:

$$\bar{\mathcal{E}} = -N \frac{\Delta\Phi}{\Delta t} = -N \frac{\Phi_2 - \Phi_1}{t_2 - t_1}$$

$$\Rightarrow \bar{\mathcal{E}} = -10 \times \frac{(2(2)^2 - 2(2) - 4) - (2(1)^2 - 2(1) - 4)}{2-1} = -40 \text{ V}$$

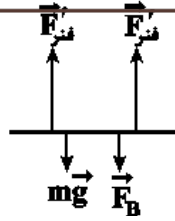
گزینه «۱»

در حالت اول افزایش طول فنر برابر است با:

$$mg = 2F_{\text{فنر}} \Rightarrow mg = 2kd \Rightarrow d = \frac{mg}{2k}$$

با توجه به اینکه افزایش طول فنر برابر است با: $d = \frac{mg}{2k}$ و به پایین است:

$$mg + F_B = \gamma F' \Rightarrow mg + \ell B = \gamma k(d + d')$$

$$mg = \gamma kd \rightarrow \ell B = \gamma kd' \Rightarrow d' = \frac{\ell B}{\gamma k}$$

$$\Rightarrow \frac{d}{d'} = \frac{\frac{\ell B}{\gamma k}}{\frac{\ell B}{mg}} = \frac{\ell B}{mg}$$

$$m = \rho V = \rho A \ell \rightarrow \frac{d}{d'} = \frac{\ell B}{\rho A \ell g} = \frac{\ell B}{\rho A g}$$

دشواری

درصد پاسخگویی ۱۰۰٪

قلمچی ۱۳۳۹/۹

گزینه های دام دار ۴

گزینه ۳

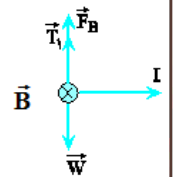
پاسخ:

گزینه «۲»

ابتد در دو حالت T_1 و T_2 را می یابیم. در حالت اول و بر اساس قاعده دست راست، شکل و روابط زیر را خواهیم داشت:

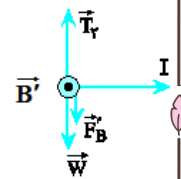
$$F_{net} = 0 \Rightarrow T_1 + F_B = W$$

$$\Rightarrow T_1 = W - F_B$$

و در حالت دوم، داریم:

$$F_{net} = 0 \Rightarrow T_2 = F'_B + W$$

در نهایت داریم:

$$T_2 - T_1 = F'_B + W - (W - F_B)$$

$$= F'_B + F_B = \gamma F_B$$

$$\xrightarrow{\theta=90^\circ} T_2 - T_1 = \gamma \ell B = \gamma \times 10 \times 0.2 \times 0.02 = 0.08 \text{ N}$$

دقت کنید که در هر دو حالت F_B و F'_B مقدارهای یکسانی دارند. (ℓ , B و I مقدارهای ثابتی هستند).

تستی دشواری

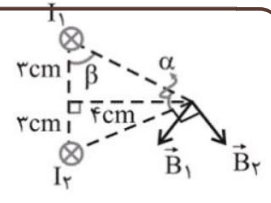
درصد پاسخگویی ۳۰٪

قلمچی ۱۳۳۹/۸

گزینه ۱

پاسخ:

میدان مغناطیسی حاصل از سیم راست حامل جریان در هر نقطه عمود بر خط واصل بین آن نقطه و سیم است که با توجه به شکل زیر، میدان مغناطیسی حاصل از سیم I_1 خارج از مثلث قرار دارد، و I_2 در رأس مثلث کوچکتر از 90° می باشد.

$$\tan \beta = \frac{r}{r} \Rightarrow \beta > 45^\circ$$

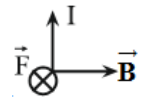
$$\alpha + 2\beta = 180^\circ \Rightarrow \alpha < 90^\circ$$

دشواری: در صد بیاسگونی: ۸% قلمچی: ۱۳۹۸

گزینه ۴: پاسخ:

با توجه به رابطه نیروی مغناطیسی وارد بر سیم حامل جریان داریم:

$$F_{MN} = L_{MN} IB \sin \alpha \xrightarrow{\alpha=90^\circ} F_{MN} = 2 \times 10 \times 2 \times 1 = 40 \text{ N}$$

$$F_{NP} = L_{NP} IB \sin \alpha \xrightarrow{\alpha=0^\circ} F_{NP} = 0$$

برای اینکه بر اینده نیروها بر قطعه سیم MNPQ صفر شود باید نیروی وارد بر قطعه سیم PQ 40 N و برون سو باشد پس:

$$F_{PQ} = L_{PQ} IB \sin \alpha \xrightarrow{\alpha=60^\circ}$$

$$40 = L_{PQ} \times 10 \times 2 \times \frac{\sqrt{3}}{2} \Rightarrow L_{PQ} = \frac{4\sqrt{3}}{3} \text{ m}$$

دشواری: در صد بیاسگونی: ۸% قلمچی: ۱۳۹۹

گزینه ۱: پاسخ:

گزینه «۱»

وقتی حلقه‌های سیمولوله در یک ردیف به هم چسبیده باشند، طول سیمولوله برابر است با:

$$l = Nd \text{ (قطر سیم سازنده سیمولوله)}$$

$$B = \frac{\mu_0 NI}{l} \xrightarrow{l=Nd} B = \frac{\mu_0 I}{d} = \frac{12 \times 10^{-7} \times 4}{4 \times 10^{-3}}$$

$$B = 12 \times 10^{-4} \text{ T} = 12 \text{ G}$$

دشواری: در صد بیاسگونی: ۱۴% قلمچی: ۱۳۹۸

گزینه ۴: پاسخ:

با توجه به دو رابطه قانون اهم و قانون القای الکترومغناطیسی فاراده داریم:

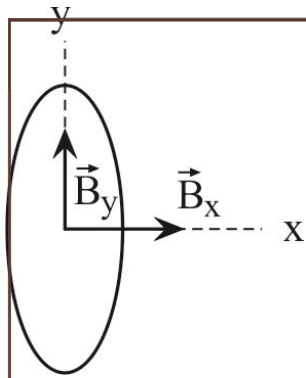
$$\left. \begin{aligned} I &= \frac{\bar{\mathcal{E}}}{R} \Rightarrow \bar{\mathcal{E}} = IR \\ \bar{\mathcal{E}} &= -N \frac{\Delta \Phi}{\Delta t} \end{aligned} \right\} IR = -N \frac{\Delta \Phi}{\Delta t} \Rightarrow [I] [R] = \frac{[A] [B]}{[\Delta t]}$$

$$\Rightarrow A \cdot \Omega = \frac{m^2 \cdot T}{s} \Rightarrow m^2 \cdot T = \Omega \cdot A \cdot s$$

دشواری: در صد بیاسگونی: ۱۷% قلمچی: ۱۳۹۹ گزینه های دالم دارا

گزینه ۳: پاسخ:

چون نیم خط عمود بر صفحه موازی محور xها قرار دارد، مؤلفه B_y میدان مغناطیسی با نیم خط عمود زاویه 90° می سازد، بنابراین شار مغناطیسی تولید نخواهد کرد. لذا شار مغناطیسی در صفحه موازی محور xها برابر با صفر است. اگر مؤلفه B_x ایجاد می کند که بر صفحه عمود است، شار مغناطیسی در صفحه موازی محور xها برابر با صفر است. بنابراین شار مغناطیسی در صفحه موازی محور xها برابر با صفر است.

$$\vec{B} = 4\vec{i} + 3\vec{j} \Rightarrow \begin{cases} B_x = 4T \\ B_y = 3T \end{cases}$$

$$\Phi_x = AB_x \cos \theta \xrightarrow{A=\pi R^2} \Phi_x = \pi R^2 B_x \cos(0)$$

$$\xrightarrow{\substack{B_x=4T \\ R=0.5m}} \Phi_x = 3 \times (\pi/5)^2 \times 4 \times 1 \Rightarrow \Phi_x = 3 \text{ Wb}$$

چون مؤلفه B_y با نیم خط عمود بر صفحه زاویه 90° می‌سازد، $\Phi_y = 0$ می‌باشد. زیرا:

$$\Phi_y = AB_y \cos 90^\circ \Rightarrow \Phi_y = 0$$

بنابراین، شار مغناطیسی عبوری از حلقه برابر است با:

$$\Phi = \Phi_x + \Phi_y = 3 + 0 \Rightarrow \Phi = 3 \text{ Wb}$$

تستینا دشوار

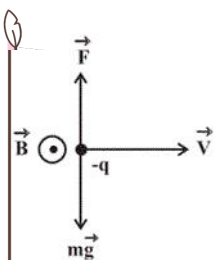
درصد پیاسگویی ۴۰٪

قلمچی ۱۳۹۸

گزینه ۴

پاسخ:

در صورتی ذره می‌تواند بدون انحراف از میدان مغناطیسی عبور کند که نیروی مغناطیسی و نیروی وزن ذره اثر هم را خنثی کنند. بنابراین باید نیروی مغناطیسی در خلاف جهت نیروی وزن و رو به بالا بر ذره وارد شود. با توجه به این که جهت میدان مغناطیسی از شمال به جنوب (برون سو) و جهت سرعت رو به شرق می‌باشد، طبق قاعده دست راست، تنها در صورتی که نوع بار منفی باشد، جهت نیروی مغناطیسی به طرف بالا خواهد شد و می‌تواند نیروی وزن ذره را خنثی کند

$$F = mg \Rightarrow |q|vB \sin 90^\circ = mg \xrightarrow{\substack{B=200 \text{ T}, G=2 \times 10^{-2} \text{ T}, v=10 \frac{m}{s} \\ m=2 \times 10^{-6} \text{ kg}}}$$

$$|q| \times 10^5 \times 2 \times 10^{-2} = 2 \times 10^{-6} \times 10 \Rightarrow |q| = 10^{-8} \text{ C}$$

$$\Rightarrow |q| = 10^{-8} \times 10^6 \mu\text{C} \Rightarrow |q| = 0.01 \mu\text{C}$$

تستینا دشوار

درصد پیاسگویی ۴۰٪

قلمچی ۱۳۹۹

گزینه های دائم دار ۴

گزینه ۱

پاسخ:

موارد را به ترتیب بررسی می‌کنیم.

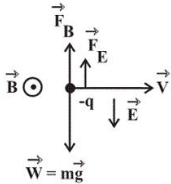
آهنربا مخالفت کند. پس در مورد (الف) باید جهت جریان رو به بالا و در مورد (ب) باید جریان عبوری از مقاومت R به سمت چپ باشد.

(پ) حلقه با دور شدن از سیم در میدان ضعیف تری قرار می‌گیرد و شار عبوری از آن کاهش می‌یابد پس طبق قانون لنز باید جهت میدان حاصل از سیم و حلقه در مرکز آن یکی باشد یعنی میدان القایی حلقه درون سو و جهت جریان القایی ساعتگرد است.

(ت) در این مورد نیز طبق قانون لنز جهت جریان القایی درست رسم نشده است.

پاسخ: گزینه ۴

قلمچی ۱۳۹۸ در صد پاسخگویی ۹٪ دشوار

مطابق شکل بالا و طبق قاعده دست راست، نیروی مغناطیسی وارد بر ذره به سمت بالاست که چون از نیروی وزن ذره کوچکتر است برای عدم انحراف ذره از مسیرش لازم است نیروی الکتریکی وارد بر ذره نیز در جهت بالا باشد. بنابراین چون بار الکتریکی ذره منفی است، میدان الکتریکی باید به طرف پایین باشد.

$$W = mg = 18 \times 10^{-3} \times 10 = 18 \times 10^{-2} \text{ N}$$

$$F_B = |q|vB \sin \alpha = 2 \times 10^{-6} \times 2 \times 10^6 \times 0.4 \times 1 = 16 \times 10^{-2} \text{ N}$$

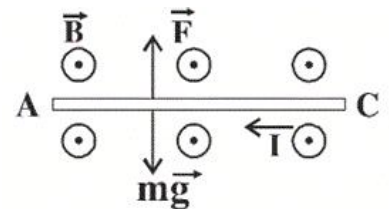
$$F_E = W - F_B = 18 \times 10^{-2} - 16 \times 10^{-2} = 2 \times 10^{-2} \text{ N}$$

$$F_E = E|q| \Rightarrow 2 \times 10^{-2} = E \times 2 \times 10^{-6} \Rightarrow E = 10^4 \frac{\text{N}}{\text{C}}$$

پاسخ: گزینه ۲

قلمچی ۱۳۹۸ در صد پاسخگویی ۳۳٪ نسبتاً دشوار

چون نیروی گرانش به طرف پایین بر سیم وارد می‌شود، نیروی مغناطیسی \vec{F} باید رو به بالا بر سیم وارد شود. در این حالت برای صفر بودن نیروی نخ‌های نگه‌دارنده باید $F = mg$ باشد. بنابراین می‌توان نوشت:

$$F = I l B \sin 90^\circ$$

$$F = mg$$

$$I l B = mg$$

$m = 6 \times 10^{-2} \text{ kg}, l = 6 \times 10^{-2} \text{ m}$
 $B = 0.4 \text{ T}, g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}}$

$$1 \times 6 \times 10^{-2} \times 0.4 = 6 \times 10^{-3} \times 10 \Rightarrow I = 2/5 \text{ A}$$

چون جهت \vec{B} عمود بر صفحه کاغذ و رو به بیرون (برون‌سو) و جهت \vec{F} رو به بالا است، با استفاده از قاعده دست راست، جهت جریان از C به طرف A می‌باشد.

پاسخ: گزینه ۱

قلمچی ۱۳۹۸ در صد پاسخگویی ۷٪ دشوار

در این مسئله، بر حلقه میدان مغناطیسی B به طور عمود بر سطح حلقه اعمال می‌شود، می‌خواهیم آهنگ تغییر میدان مغناطیسی $(\frac{\Delta B}{\Delta t})$ را که جریان 0.2 A در حلقه القا می‌کند، به دست آوریم.

برای حل باید از رابطه نیروی محرکه القایی استفاده کنیم. برای این کار، ابتدا باید مقاومت سیم را بیابیم.

$$L = 2\pi r = 2 \times (3) \times 2 = 12 \text{ cm} = 0.12 \text{ m}$$

$$A = \pi r^2 \xrightarrow{r=2 \times 10^{-2} \text{ m}} A = 3 \times (2 \times 10^{-2})^2$$

$$= 12 \times 10^{-6} \text{ m}^2$$

بنابراین داریم:

$$R = \rho \frac{L}{A} = \frac{17 \times 10^{-8} \times 12 \times 10^{-2}}{12 \times 10^{-6}} = 17 \times 10^{-4} \Omega$$

$$\varepsilon = RI = 17 \times 10^{-4} \times 0.2 = 34 \times 10^{-6} \text{ V}$$

اکنون داریم:

$$|\vec{\varepsilon}| = A \left| \frac{\Delta B}{\Delta t} \right| \xrightarrow{A = \pi r^2 = 3 \times (2 \times 10^{-2})^2 = 12 \times 10^{-6} \text{ m}^2}$$

$$34 \times 10^{-6} = 12 \times 10^{-6} \left| \frac{\Delta B}{\Delta t} \right| \Rightarrow \left| \frac{\Delta B}{\Delta t} \right| = \frac{34 \times 10^{-6}}{12 \times 10^{-6}}$$

$$\approx 2.8 \times 10^{-2} = 0.28 \frac{\text{T}}{\text{s}}$$

گزینه های دایم دار ۴ قلمچی ۱۳۹۶ درصد پاسخگویی ۱۳ دشوار

پاسخ: گزینه ۳

گزینه «۳»

با توجه به رابطه قانون القای الکترومغناطیسی فاراده داریم:

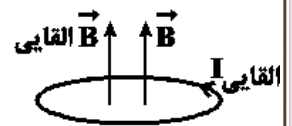
$$|\vec{\varepsilon}| = \left| -N \frac{\Delta \Phi}{\Delta t} \right| = \left| -\frac{A \Delta B \cos \theta}{\Delta t} \right|$$

چون میدان در راستای محور y و حلقه در صفحه $x-z$ قرار دارد، میدان بر سطح حلقه عمود است و $\theta = 0$ است.

$$|\vec{\varepsilon}| = \left| \frac{100 \times 10^{-6} (-0.5 - 0.5)}{0.2} \right|$$

$$|\vec{\varepsilon}| = 0.5 \text{ V} \Rightarrow \bar{I} = \frac{\varepsilon}{R} = \frac{0.5}{5} = 0.1 \text{ A} = 10 \text{ mA}$$

ابتدا جهت میدان در جهت مثبت محور y است. چون میدان در ابتدا کاهش می‌یابد، پس طبق قانون لنز، جریان القایی حاصل از نیروی محرکه القایی در حلقه در جهتی است که آثار مغناطیسی ناشی از آن، با عامل به وجود آورنده آن مخالفت کند و طبق قاعده دست راست، جهت جریان القایی مطابق شکل برای ناظری که از بالا نگاه کند پادساعت گرد است.

در حالت بعدی جریان در جهت $-z$ در حال افزایش است، پس طبق قانون لنز، جهت میدان القایی خلاف جهت میدان القایی خارجی و دوباره روبه بالا می‌شود و جهت جریان القایی مانند قبل پادساعت گرد است.

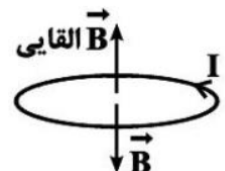
گزینه های دایم دار ۴ قلمچی ۱۳۹۸ درصد پاسخگویی ۱۳ دشوار

پاسخ: گزینه ۳

چون حلقه های سیملوله بدون فاصله و فشرده هستند، طول سیملوله برابر است با: $\ell = Nd$

طبق رابطه اندازه میدان مغناطیسی داخل سیملوله آرمانی داریم:

$$B = \frac{\mu_r NI}{\ell} \xrightarrow{\ell = Nd} B = \frac{\mu_r NI}{Nd} = \frac{\mu_r I}{d}$$

گزینه های دایم دار ۳ قلمچی ۱۳۹۸ درصد پاسخگویی ۹ دشوار

پاسخ: گزینه ۱

گزینه

طبق رابطه $B = \frac{\mu NI}{\ell}$ ، بزرگی میدان مغناطیسی درون سیملوله با جریان الکتریکی عبوری از آن نسبت مستقیم دارد:

$$\frac{B_2}{B_1} = \frac{I_2}{I_1} \xrightarrow{B_2 = B + \frac{1}{F} B} \frac{B + \frac{1}{F} B}{B} = \frac{I_2}{I_1} \Rightarrow \frac{I_2}{I_1} = \frac{5}{4}$$

طبق رابطه $I = \frac{\epsilon}{R_{eq} + r}$ داریم: (صفر بوده و با توجه به متوالی بودن رئوستا و سیملوله داریم $R_{eq} = R_1 + R_2$)

$$\frac{I_2}{I_1} = \frac{\frac{\epsilon}{R_1 + R_2}}{\frac{\epsilon}{R_1 + R_2}} \xrightarrow{\frac{I_2}{I_1} = \frac{5}{4}, R_1 = R, R_2 = 2R} \frac{5}{4} = \frac{3R}{R + R_2}$$

$$\Rightarrow 5R + 5R_2 = 4R_2 \Rightarrow R_2 = 1/4 R$$

$$\text{درصد تغییرات مقاومت رئوستا} = \frac{R_2 - R_1}{R_1} \times 100 = \frac{1/4 R - R}{R} \times 100 = \frac{1/4 R - R}{R} \times 100 = -75\%$$

بنابراین مقاومت رئوستا را باید ۳۰ درصد کاهش دهیم.

دشواری: درصد بیانسختگی ۹% قلمچی ۱۳۹۹

پاسخ: گزینه ۴

گزینه «۲»

با توجه به رابطه $B = \frac{\mu_0 I}{D}$ برای سیملوله‌های آرمانی داریم:

$$\frac{B_A}{B_B} = \frac{I_A}{I_B} \times \frac{D_B}{D_A} \xrightarrow{D_A = D_B} \frac{B_A}{B_B} = \frac{I_A}{I_B}$$

چون سیملوله‌ها به صورت موازی بسته شده‌اند جریان یکسانی از آن‌ها عبور نمی‌کند، داریم:

$$\frac{I_A}{I_B} = \frac{R_B}{R_A} \quad (1)$$

برای پیدا کردن نسبت مقاومت‌های الکتریکی دو سیملوله طبق رابطه $R = \rho \frac{L}{A}$ داریم:

$$\frac{R_B}{R_A} = \frac{\rho_B}{\rho_A} \times \frac{L_B}{L_A} \times \frac{A_A}{A_B} \xrightarrow{\rho_A = \rho_B, A_A = A_B} \frac{R_B}{R_A} = \frac{L_B}{L_A} \quad (2)$$

برای سیملوله آرمانی داریم:

$$\ell = N \cdot D \Rightarrow N = \frac{\ell}{D} \quad (3)$$

از طرفی:

$$N = \frac{L}{2\pi r} \xrightarrow{(3)} \frac{\ell}{D} = \frac{L}{2\pi r} \Rightarrow L = \frac{\ell}{D} \cdot 2\pi r$$

توجه: در رابطه بالا L طول سیمی است که با آن سیملوله را ساخته‌ایم و ℓ طول سیملوله است.

$$\frac{L_B}{L_A} = \frac{\ell_B}{\ell_A} \times \frac{D_A}{D_B} \times \frac{r_B}{r_A} \Rightarrow \frac{L_B}{L_A} = \frac{\ell_B}{\ell_A} \times \frac{3r_A}{r_A}$$

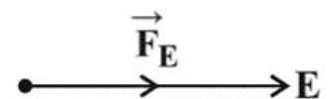
$$\frac{L_B}{L_A} = \frac{3}{2} \quad (4)$$

$$\frac{B_A}{B_B} = \frac{I_A}{I_B} \xrightarrow{(1), (2)} \frac{B_A}{B_B} = \frac{L_B}{L_A} \xrightarrow{(4)} \frac{B_A}{B_B} = \frac{3}{2}$$

دشواری: درصد بیانسختگی ۸% قلمچی ۱۳۹۸

پاسخ: گزینه ۴

با توجه به اینکه بار ذره مثبت است، از طرف میدان الکتریکی، نیرویی به سمت راست (هم جهت با میدان \vec{E}) بر ذره وارد می‌شود و اندازه آن برابر است با:

$$F_E = |q|E = (10 \times 10^{-6}) \times 10^3 = 10^{-2} \text{ N}$$

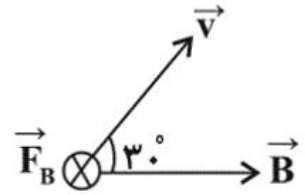
از طرف دیگر بنابر فاعده دست راست، نیروی مغناطیسی وارد بر ذره از طرف میدان مغناطیسی، عمود بر v و B و درون سو می‌باشد و اندازه آن برابر است

$$F_B = |q|vB \sin \alpha$$

$$\Rightarrow F_B = 10 \times 10^{-6} \times 2 \times 10^5 \times 500 \times 10^{-6} \times \sin 30^\circ$$

$$= 5 \times 10^{-2} \text{ N}$$

با توجه به اینکه دو نیروی \vec{F}_E و \vec{F}_B بر یکدیگر عمودند، اندازه برابری آنها برابر است با:

$$F = \sqrt{F_E^2 + F_B^2} = \sqrt{(10^{-2})^2 + (5 \times 10^{-2})^2} = \sqrt{26} \times 10^{-2} \text{ N}$$

نسبتاً دشوار

درصد پاسخگویی ۱۸٪

قلمچی ۱۳۳۶۸

پاسخ: گزینه ۴

گزینه «۴»

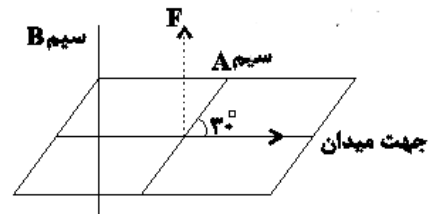
با استفاده از اطلاعات سیم A، بزرگی میدان را محاسبه می‌کنیم.

$$F = BIL \sin \alpha \Rightarrow 1 = B \times 2 \times 1 \times \sin(30^\circ) \Rightarrow B = 1 \text{ (T)}$$

طبق اطلاعات مسئله، سیم B موازی با نیروی وارد بر سیم A است. بنابراین سیم B بر میدان مغناطیسی عمود می‌باشد.

$$F = BIL \sin \alpha \Rightarrow 1 \times 5 \times 1 \times \sin 90^\circ \Rightarrow 5 \text{ N}$$

جهت نیروی وارد بر سیم A

نسبتاً دشوار

درصد پاسخگویی ۱۸٪

قلمچی ۱۳۳۶۹

پاسخ: گزینه ۳

چون میله‌ها از جنس ماده فرومغناطیسی هستند، آهنربا می‌شوند و از یکدیگر دور می‌شوند و از آنجا که میله‌ها از جنس فرومغناطیس سخت هستند، وقتی کلید باز می‌شود، میله‌ها همچنان خاصیت مغناطیسی خود را حفظ کرده و فاصله خود را حفظ می‌کنند.

نسبتاً دشوار

درصد پاسخگویی ۱۷٪

قلمچی ۱۳۳۶۹

گزینه‌های دائم دار ۳

پاسخ: گزینه ۴

مساحت حلقه ۲۰ درصد کاهش یافته است:

$$\Delta A = A_2 - A_1 = -0.2A_1$$

نیروی محرکه متوسط القا شده در پیچ برابر است با:

$$\mathcal{E} = -N \frac{\Delta \Phi}{\Delta t} \quad \Phi = BA \cos(\theta)$$

$$= -N \frac{BA_2 \cos(\theta) - BA_1 \cos(\theta)}{\Delta t}$$

$$\mathcal{E} = -N B \Delta A \cos(\theta) / \Delta t$$

$$\Rightarrow 80 \times 10^{-3} = -100 \times 100 \times 10^{-4} \times \frac{-0.2 A_1}{0.05}$$

$$\Rightarrow A_1 = 0.02 m^2 = 200 cm^2$$

دشوار

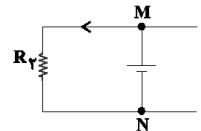
درصد پاسخگویی ۱۳%

قلمچی ۱۳۹۹

پاسخ: گزینه ۳

گزینه «۳»

با حرکت میله MN شار مغناطیسی عبوری از قاب تغییر می‌کند. بنابراین مطابق قانون لنز جریان حاصل از نیروی محرکه القایی در جهتی است که آثار مغناطیسی ناشی از آن با تغییرات شار مخالفت کند. وقتی میله حرکت می‌کند مانند یک نیروی محرکه عمل می‌کند. در این جا چون $V_M > V_N$ است بنابراین M به پایانه مثبت و N به پایانه منفی متصل است. لذا جهت جریان در مدار پادساعتگرد است و با توجه به این که میدان مغناطیسی حاصل از آن در خلاف جهت میدان خارجی است مطابق قانون لنز نتیجه می‌گیریم که مساحت قاب در حال افزایش است و بنابراین میله MN به سمت راست حرکت می‌کند.

نسبتاً دشوار

درصد پاسخگویی ۱۳%

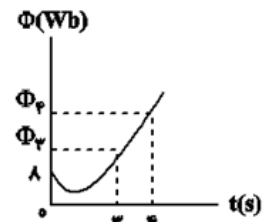
قلمچی ۱۳۹۹

گزینه هائی دام دارا

پاسخ: گزینه ۲

گزینه «۲»

در سه ثانیه اول با استفاده از قانون القای الکترومغناطیسی فاراده، داریم:

$$|\bar{\varepsilon}_1| = \left| -N \frac{\Delta \Phi_1}{\Delta t_1} \right| = 1 \times \frac{\Phi_3 - \Phi_0}{t_3 - t_0}$$

$$\Rightarrow 3 = \frac{\Phi_3 - 1}{3 - 0} \Rightarrow \Phi_3 = 10 \text{ Wb}$$

در ثانیه چهارم با استفاده از قانون القای الکترومغناطیسی فاراده، داریم:

$$|\bar{\varepsilon}_2| = \left| -N \frac{\Delta \Phi_2}{\Delta t_2} \right| = 1 \times \frac{\Phi_4 - \Phi_3}{t_4 - t_3}$$

$$\Rightarrow 8 = \frac{\Phi_4 - 10}{4 - 3} \Rightarrow \Phi_4 = 18 \text{ Wb}$$

دشوار

درصد پاسخگویی ۱۴%

قلمچی ۱۳۹۸

گزینه هائی دام دارا

پاسخ: گزینه ۴

طبق رابطه قانون القای الکترومغناطیسی فاراده داریم:

$$|\bar{I}| = \left| -\frac{N}{R} \frac{\Delta \Phi}{\Delta t} \right| = \left| -\frac{1}{1} \times \frac{(2 \times 4^2 - 18) - (2 \times 3^2 - 18)}{4 - 3} \right| = 2 A$$

با توجه به معادله $\Phi = 2t^2 - 18$ ، اندازه شار مغناطیسی ناشی از میدان مغناطیسی درون سو از لحظه صفر تا ۳ ثانیه کاهش می‌یابد تا به صفر برسد و سپس از لحظه ۳ ثانیه میدان مغناطیسی برون سو شده و مقدارش افزایش می‌یابد. بنابراین در بازه زمانی $t_1 = 3$ S تا $t_2 = 4$ S میدان مغناطیسی برون سو است و مقدار آن در حال افزایش می‌باشد. بنابراین طبق قانون لنز جهت جریان القایی باید به گونه‌ای باشد که میدان مغناطیسی ناشی از آن درون سو باشد، در نتیجه جهت جریان القایی ساعتگرد است.